

**ΝΕΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΜΟΡΦΗ:
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ**

I. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

A. Η ανάγκη μιας νέας εταιρικής μορφής

Η συντριπτική πλειονότητα των ελληνικών επιχειρήσεων είναι μικρομεσαίες. Για το λόγο αυτό, η ανάγκη μιας εταιρικής μορφής για τη στέγαση της μικρομεσαίας επιχείρησης είναι πάντοτε αισθητή.

Η νομοθετική παραγωγή στο εταιρικό δίκαιο εντοπίζεται τώρα και πολλές δεκαετίες στην ανώνυμη εταιρία. Μετά από επανειλημμένες επεμβάσεις στον κ.ν. 2190/1920 (ΦΕΚ Α' 37) με σκοπό την ενσωμάτωση κοινοτικών οδηγιών, αλλά και την πιο εκτεταμένη αναμόρφωση του νόμου αυτού με το ν. 3604/2007 «Περί Ανωνύμων Εταιρειών» (ΦΕΚ Α' 189), μπορεί να λεχθεί ότι το δίκαιο της ανώνυμης εταιρίας βρίσκεται αυτή τη στιγμή σε κάπως ικανοποιητικό επίπεδο. Παράλληλα, νομοπαρασκευαστική επιτροπή του Υπουργείου Δικαιοσύνης έχει ήδη παραδώσει στον Υπουργό Δικαιοσύνης σχέδιο νόμου για τις προσωπικές εταιρίες, με σκοπό να αντικατασταθούν οι παλιές διατάξεις του «Ναπολεόντειου» Εμπορικού Νόμου (Code de Commerce), που ισχύει από την εποχή που η Ελλάδα έγινε ανεξάρτητο κράτος.

Αντίθετα, έχει παραμεληθεί η ενδιάμεση εταιρική μορφή της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης. Ο σχετικός ν.3190/1955 «Περί Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης (ΦΕΚ Α' 91), εξακολουθεί να ισχύει σχεδόν αναλλοίωτος από το 1955 (ισχύει ήδη πάνω από 55 έτη), χωρίς επικαιροποίηση (εκτός από ορισμένες παρεμβάσεις κατά την ενσωμάτωση οδηγιών), και, όπως είναι φυσιολογικό, έχει υποστεί τη φθορά του χρόνου. Η ΕΠΕ, ως ενδιάμεσος εταιρικός τύπος (δηλ. μεταξύ της ανώνυμης εταιρίας και των προσωπικών εταιριών), δεν είναι ιδιαίτερα δημοφιλής στην Ελλάδα. Πράγματι, ενώ σε άλλες χώρες ενδιάμεσοι εταιρικοί τύποι χρησιμοποιούνται σε μεγάλη έκταση, στην Ελλάδα η συχνότητα χρήσης της ΕΠΕ κάθε άλλο παρά ανταποκρίνεται σ' αυτό που θα ευχόταν κανείς. Συχνά οι ενδιαφερόμενοι επιλέγουν την ανώνυμη εταιρία, που καταρχήν προορίζεται για μεγαλύτερες επιχειρήσεις, ενώ θα μπορούσαν να υιοθετήσουν για τη συνεργασία τους μια ενδιάμεση μορφή κεφαλαιουχικής εταιρίας, με περιορισμένη ευθύνη των μελών της. Οι λόγοι, για τους οποίους η μορφή της ΕΠΕ δεν ανταποκρίνεται πια στις σημερινές ανάγκες, είναι πολλοί, πιο γνωστές όμως είναι οι δυσκίνητες ρυθμίσεις του νόμου, η ανάγκη πληθωρικής συμβολαιογραφικής παρέμβασης (εντονότερης από ότι στην ανώνυμη εταιρία), καθώς και η «διπλή» πλειοψηφία (προσώπων και κεφαλαίων) που απαιτείται για τη λήψη των εταιρικών αποφάσεων.

Από την άλλη μεριά οι ευρωπαϊκές νομοθεσίες προχωρούν τα τελευταία χρόνια στην αναμόρφωση του εταιρικού δικαίου για την εξυπηρέτηση της μικρομεσαίας επιχείρησης, που διακρίνονται για την ευελιξία και την απλότητά τους και ανταποκρίνονται περισσότερο στις πρακτικές ανάγκες των επιχειρηματιών. Στην τάση αυτή εγγράφεται και η προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης να εισαγάγει ένα ευρωπαϊκό τύπο «ιδιωτικής» εταιρίας, που θα προορίζεται για τη μικρομεσαία επιχείρηση («Societas Privata Europaea»).

Είναι πρόδηλο ότι ο εκσυγχρονισμός του ελληνικού εταιρικού δικαίου προς την κατεύθυνση αυτή είναι πλέον απαραίτητος. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τρεις κυρίως τρόπους: Είτε με επικαιροποίηση (βελτίωση και απλοποίηση) του ν. 3190/1955, είτε με ενσωμάτωση στην νομοθεσία για την ανώνυμη εταιρία (ν. 2190/1920) ειδικών διατάξεων για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις («μικρή α.ε.»), είτε με εισαγωγή νέας εταιρικής μορφής. Σε σχέση με τις επιλογές αυτές μπορούν να λεχθούν με συντομία τα εξής: Ο αναγκαίος εκσυγχρονισμός του δικαίου της ΕΠΕ δεν θα είναι πραγματικός, αν περιορισθεί σε επιμέρους τροποποιήσεις και βελτιώσεις του ν. 3190/1955. Βέβαια, θα μπορούσε να επιλεγεί μια μαζική τροποποίηση του νόμου αυτού, ώστε να καταστεί εφικτός ο επιθυμητός εκσυγχρονισμός, σε μια τέτοια όμως περίπτωση θα κινδύνευαν οι υφιστάμενες ΕΠΕ και οι εταίροι τους από μείζονα μεταβολή του νομικού καθεστώτος που διέπει τις σχέσεις τους και ανατροπή των προσδοκιών τους. Εναλλακτικά, θα μπορούσε να υπάρξει διπλό καθεστώς για τις παλιές και τις νέες επε («ΕΠΕ1», «ΕΠΕ2»), αυτό όμως θα προκαλούσε ρυθμιστική σύγχυση. Από την άλλη μεριά, η ενσωμάτωση στη νομοθεσία για τις ανώνυμες εταιρίες ειδικών ρυθμίσεων για τη μικρομεσαία επιχείρηση μάλλον δεν ανταποκρίνεται στο ζητούμενο, διότι ένα μέρος του δικαίου της ανώνυμης εταιρίας (ιδίως εκείνο που αντιστοιχεί σε κοινοτικές οδηγίες) θα εξακολουθούσε να είναι, ούτως ή άλλως, εφαρμοστέο, ενώ ζητούμενο είναι να υπάρξει απομάκρυνση από τις αυστηρές ρυθμίσεις των οδηγιών. Επομένως η υιοθέτηση νέας εταιρικής μορφής (μια «νέας ΕΠΕ») και η εξυπαρχής ρύθμισή της φαίνεται ότι είναι η πιο ενδεδειγμένη επιλογή. Αυτό βέβαια δεν θα αποκλείει τη δυνατότητα των υφιστάμενων ΕΠΕ να μετατραπούν, αν το επιθυμούν, στη νέα εταιρική μορφή. Ο νέος νόμος θα πρέπει μάλιστα να ενθαρρύνει τη μετατροπή αυτή.

Η νέα εταιρία δεν θα λέγεται «ΕΠΕ» και συνεπώς δεν θα εμπίπτει ευθέως στις «εταιρικές» οδηγίες της ΕΕ, που αφορούν τις εταιρίες περιορισμένης ευθύνης. Μολονότι οι οδηγίες αυτές είναι σημαντικά λιγότερες από εκείνες που εφαρμόζονται στην ανώνυμη εταιρία, θα μπορούσαν να αγνοηθούν. Επιλογή είναι ωστόσο να ακολουθηθούν οι οδηγίες αυτές στο μέγιστο δυνατό βαθμό, ώστε να μην υπάρξει υπόνοια ότι η Ελλάδα εισήγαγε μια νέα εταιρική μορφή με σκοπό να παρακαμφθούν οι διατάξεις των οδηγιών.

B. Η ονομασία της εταιρίας

Για την ονομασία της νέας εταιρικής μορφής κατάλληλος κρίνεται ο τίτλος «Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία» («IKE»). Ο όρος αυτός έχει το πλεονέκτημα ότι διαφοροποιείται επαρκώς από την «ΕΠΕ», αντιστοιχεί στο διεθνή όρο “private company” και παραπέμπει στη σχεδιαζόμενη από την ΕΕ «Societas Privata Europaea» (ευρωπαϊκή ιδιωτική εταιρία), ενώ ταυτόχρονα τονίζει το χαρακτήρα της νέας εταιρικής μορφής ως κεφαλαιουχικής.

Γ. Η νέα εταιρία ως κεφαλαιουχική εταιρία

Βασική επιλογή είναι ο σχεδιασμός της νέας εταιρίας ως κεφαλαιουχικής. Αυτό εντάσσει την IKE στις κεφαλαιουχικές εταιρίες, εκείνες δηλαδή που από τη μια μεριά διαθέτουν κεφάλαιο, από την άλλη δε περιορισμένη ευθύνη των εταίρων για τα χρέη της εταιρίας.

Θα πρέπει βέβαια να ληφθεί υπόψη ότι ο θεσμός του εταιρικού κεφαλαίου έχει υποστεί τα τελευταία χρόνια κριτική, για το λόγο ότι το ποσό του κεφαλαίου είναι αρκετά χαμηλό (στις ΕΠΕ σήμερα ανέρχεται μόλις σε 4.500 ευρώ), ώστε να μην είναι ρεαλιστική η ελπίδα εξασφάλισης φερεγγυότητας μέσω αυτού. Άλλωστε, και αν ακόμη το κεφάλαιο είναι υψηλό, τίποτε δεν εμποδίζει τη διασπάθιση της εταιρικής περιουσίας και την επέλευση αφερεγγυότητας, απλώς τα μέλη της εταιρίας δεν λαμβάνουν κέρδη. Οι διαπιστώσεις αυτές έχουν διεθνώς «απομυθοποιήσει» το κεφάλαιο και έχουν οδηγήσει στην αναζήτηση εναλλακτικών τρόπων διασφάλισης -σε κάποιο βαθμό βέβαια, διότι πλήρης διασφάλιση δεν μπορεί να επιτευχθεί ποτέ- της εταιρικής φερεγγυότητας.

Με βάση τις εξελίξεις αυτές, στο σχέδιο νόμου προβλέπεται η εισαγωγή της δυνατότητας «κεφαλαίου του 1 ευρώ», χωρίς βέβαια αυτό να σημαίνει ότι οι ενδιαφερόμενοι δεν θα μπορούν, κατά τη σύσταση της εταιρίας ή και μεταγενέστερα, να ορίσουν οποιοδήποτε υψηλότερο μέγεθος κεφαλαίου. Το «κεφάλαιο του 1 ευρώ» έχει νομοθετηθεί για τις ΕΠΕ σε χώρες όπως η Γερμανία και η Γαλλία, αλλά αποτελεί και χαρακτηριστικό της μελετώμενης Societas Privata Europaea.

Το «κεφάλαιο του 1 ευρώ» απλοποιεί τη σύσταση των εταιριών, κάτι που είναι αυτοτελές ζητούμενο, δεν δικαιολογείται όμως μόνο από την απλοποίηση αυτή. Στην πραγματικότητα το νόημα του «κεφαλαίου του 1 ευρώ» είναι από τη μια μεριά να επισημάνει προς τους συναλλασσομένους ότι δεν πρέπει να επαφίνται στην προστασία «δια του κεφαλαίου» (λίγο διαφέρει το κεφάλαιο του 1 ευρώ από το κεφάλαιο των 4.500 ευρώ) και από την άλλη να δώσει την ευκαιρία στο νομοθέτη να προβλέψει εναλλακτικούς μηχανισμούς προστασίας των δανειστών, δυνητικούς ή και υποχρεωτικούς. Αυτό επιτυγχάνεται σε μεγάλο βαθμό από την θέσπιση «εγγυητικών εισφορών», που είναι μεν εκούσιες, η αγορά όμως μπορεί να αναδείξει την ανάγκη ύπαρξής τους, αν πρόκειται η εταιρία να βρίσκεται στην αγορά.

Δ. Η αποσύνδεση της εταιρικής συμμετοχής από το κεφάλαιο

Βασική καινοτομία του σχεδίου είναι η αποσύνδεση της εταιρικής συμμετοχής και των μεριδίων από το κεφάλαιο. Ενώ δηλαδή στις κλασικές περιπτώσεις της Α.Ε. και της ΕΠΕ οι μετοχές και τα εταιρικά μερίδια αποτελούν τμήμα του κεφαλαίου και προσδιορίζουν το μέγεθος της συμμετοχής του κάθε εταίρου, ανάλογα με τον αριθμό μεριδίων που κατέχει, στο σχέδιο νόμου τα πράγματα έχουν άλλως. Τα εταιρικά μερίδια ανάγονται όχι αποκλειστικά στο κεφάλαιο, ως μοναδικό παρονομαστή, αλλά σε ένα ευρύτερο παρονομαστή, που αποτελείται από την αξία του συνόλου των εισφορών. Αυτό είναι ίσως το βασικότερο χαρακτηριστικό της προτεινόμενης νέας εταιρικής μορφής: Πράγματι, κατά το σχέδιο νόμου γίνονται δεκτές και άλλες εισφορές (πλην των κεφαλαιακών) και μάλιστα εισφορές που είτε από τη φύση τους δεν μπορούν να παρασταθούν στο ισολογισμό, όπως είναι η εργασία, είτε συνίστανται στην ανάληψη εγγυητικής ευθύνης για τα χρέη της εταιρίας («εγγυητικές» εισφορές, στη Γαλλία καλούνται «capital d'engagement»). Κατά τούτο η εταιρία μπορεί να έχει στοιχεία προσωπικής εταιρίας.

Έτσι, ενώ σε μια Α.Ε. ή μια ΕΠΕ υπάρχει από τη μια μεριά το κεφάλαιο και από την άλλη οι μετοχές ή τα μερίδια, που αποτελούν υποδιαιρέσεις του, εδώ υπάρχει από τη μια μεριά το σύνολο των εισφορών (ορισμένες από τις οποίες απαρτίζουν πράγματι κεφάλαιο, άλλες όμως όχι), και από την άλλη τα μερίδια, που αντιστοιχούν στις εισφορές αυτές. Κάθε εταίρος έχει μερίδια διότι πραγματοποίησε μια εισφορά, είτε η τελευταία απαρτίζει κεφάλαιο είτε όχι. Όλα τα μερίδια είναι ίσα και παρέχουν τα ίδια δικαιώματα.

Η νέα εταιρική μορφή μπορεί να ικανοποιήσει ποικίλες ανάγκες. Αναγνωρίζει κάθε είδους εισφορά, ακόμη και αν πρόκειται για εισφορά εργασίας ή εισφορά «ευθύνης», που ενισχύει την πιστοληπτική ικανότητα της εταιρίας. Αυτό αποκτά ιδιαίτερη σημασία ιδίως για επιχειρήσεις χωρίς ανάγκη υψηλής κεφαλαιακής υποδομής (ιδίως επιχειρήσεις υπηρεσιών). Ταυτόχρονα, ανταποκρίνεται στο διαχωρισμό των λειτουργιών των εταίρων μέσα στην εταιρία (εταίροι που εισφέρουν περιουσιακά στοιχεία, που ασχολούνται με την καθημερινή δραστηριότητα, που εισφέρουν φερεγγυότητα κλπ.), καθιστώντας τη νέα εταιρική μορφή κατάλληλη για οικογενειακές επιχειρήσεις, επιχειρήσεις νέων, μικρές συνεργασίες. Επί πλέον η αποδοχή των ποικίλων εισφορών (κεφαλαιακών και μη) «μετακομίζει» στο εταιρικό δίκαιο συμβατικές ρυθμίσεις που στην Α.Ε. ή την ΕΠΕ δεν θα αποτελούσαν αντικείμενο παρά μόνο εξωεταιρικών συμβάσεων. Απλοποιεί επίσης τις σχέσεις των εταίρων και τη λειτουργία της εταιρίας, διότι όλοι όσοι προβαίνουν σε παροχές προς την εταιρία λογίζονται εταίροι και έχουν τα δικαιώματα του εταίρου (επί των κερδών, να ψηφίζουν κλπ.). Επιπλέον αποφεύγεται η εμμονή στην αποκλειστικότητα των εισφορών που μπορούν να συνθέσουν το κεφάλαιο, όπως έχει συμβεί σε χώρες, όπως η Γαλλία και η Γερμανία, που όπως ελέχθη επιτρέπουν μεν σήμερα στις ΕΠΕ

κεφάλαιο 1 ευρώ, δεν προνοούν όμως για άλλες εναλλακτικές εισφορές *εταιρικού δικαίου*, που συντελούν στην ενίσχυση της εταιρικής φερεγγυότητας.

Ε. Η ευελιξία της νέας εταιρικής μορφής

Βασικό χαρακτηριστικό της νέας εταιρικής μορφής είναι η ευελιξία της. Ήδη, αναφέρθηκαν οι επιλογές των ενδιαφερομένων, που κινούνται μεταξύ δύο άκρων: Να επιλέξουν ένα ακραιφνώς κεφαλαιουχικό σχήμα, με αποκλειστικά και μόνο κεφαλαιακές εισφορές, από τη μια, ή να διαμορφώσουν ένα σύστημα με έντονα προσωπικά στοιχεία, παροχή εργασίας και ευθύνη για τα χρέη της εταιρίας. Μπορούν συνεπώς τα μέρη, με κατάλληλες καταστατικές διαμορφώσεις, να δημιουργήσουν μια εταιρία που να ομοιάζει σε μέγιστο βαθμό με την ΕΠΕ, όπως ρυθμίζεται από το ν. 3190/1955, ή με μια προσωπική εταιρία, αν κάνουν μεγάλη χρήση των «εγγυητικών» εισφορών, ή ακόμη και με την ανώνυμη εταιρία, αν επιλέξουν άλλες δυνατότητες που παρέχονται από το νόμο. Όριο βέβαια της προσέγγισης με την ανώνυμη εταιρία είναι, όπως ελέχθη, η αδυναμία έκδοσης μετοχών, με τα χαρακτηριστικά που αυτές έχουν.

Όμως, πολλά άλλα στοιχεία της νέας εταιρίας μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο καταστατικής ρύθμισης και διαμόρφωσης, όπως συμβαίνει με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εταίρων, τον τρόπο διαχείρισης της εταιρίας, τις μεταβολές στην εταιρική σύνθεση κ.ά.

ΣΤ. Ποινικές και διοικητικές κυρώσεις

Στο σχέδιο περιελήφθησαν ελάχιστες ποινικές διατάξεις, βασισμένες στη ρύθμιση του άρθρου 60 του ν.3190/55, που αφορούν ιδίως παραβάσεις διατάξεων που αποσκοπούν στην ενημέρωση και προστασία των τρίτων (άρθρο 119). Επίσης δεν προβλέφθηκαν μεν διοικητικές κυρώσεις (πρόστιμα κλπ.), όμως, το άρθρο 17 του ν. 3419/2005 για το ΓΕΜΗ, προβλέπει τέτοιες κυρώσεις για περιπτώσεις παραβάσεων των διατάξεών του.

II. ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 43 – ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Στο άρθρο 43 παρατίθενται τα βασικά χαρακτηριστικά της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρίας (ΙΚΕ). Η ΙΚΕ είναι κεφαλαιουχική, εντάσσεται δηλαδή στις εταιρίες που αφενός διαθέτουν κεφάλαιο αφετέρου περιορισμένη ευθύνη των μελών τους για τα εταιρικά χρέη, με εξαίρεση τους εταίρους με εγγυητικές εισφορές. Είναι επιπλέον εκ του νόμου εμπορική και έχει νομική προσωπικότητα (παράγραφοι 1 και 2). Το ελάχιστο κεφάλαιο της ΙΚΕ είναι ένα ευρώ (1€), χωρίς ωστόσο να αποκλείεται να οριστεί από τους ενδιαφερόμενους υψηλότερο μέγεθος κεφαλαίου είτε κατά τη σύσταση είτε μεταγενέστερα, με αύξηση κεφαλαίου. Το χαμηλό ύψος κεφαλαίου αποτελεί καινοτομία της νέας εταιρικής μορφής σε σχέση με τους γνωστούς, στην Ελλάδα, τύπους κεφαλαιουχικών εταιριών και ακολουθεί το πρότυπο άλλων ευρωπαϊκών κρατών που έχουν ήδη θεσμοθετήσει τη δημιουργία εταιριών με αντίστοιχο ύψος κεφαλαίου. Άρρηκτα συνδεδεμένη με το προαναφερθέν χαμηλό κεφάλαιο είναι η έτερη βασική καινοτομία που εισάγεται με το πρώτο άρθρο του σχεδίου νόμου και συνίσταται στην αποσύνδεση της εταιρικής συμμετοχής και των μεριδίων από το κεφάλαιο. Τα εταιρικά μερίδια ανάγονται όχι αποκλειστικά στο κεφάλαιο, ως μοναδικό παρονομαστή, αλλά σε ένα ευρύτερο παρονομαστή, που αποτελείται από την αξία του συνόλου των εισφορών. Οι εισφορές μπορούν να είναι κεφαλαιακές, να αντιστοιχούν δηλαδή στο γνωστό μας κεφάλαιο, αλλά επίσης εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές, να αντιστοιχούν δηλαδή σε στοιχεία μη υποκείμενα σε αποτίμηση, σύμφωνα με το άρθρο 9 του κ.ν.2190/20, τα οποία απαντώνται συνήθως σε προσωπικές εταιρίες (παράγραφος 3). Εκτενής παρουσίαση των διαφορετικών ειδών εισφορών γίνεται στα άρθρα 77-79 του σχεδίου νόμου. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 43 ορίζεται ότι η ΙΚΕ μπορεί να λειτουργήσει και ως μονοπρόσωπη εταιρία και σε αυτήν την περίπτωση, για λόγους ασφάλειας των συναλλασσομένων, το όνομα του μοναδικού εταίρου θα πρέπει να προκύπτει από τη μερίδα της εταιρίας στο Γ.Ε.ΜΗ. Τέλος, η παράγραφος 5 εισάγει άλλη μία καινοτομία της ΙΚΕ προβλέποντας ότι το καταστατικό και οι τροποποιήσεις αυτού, εφόσον πρόκειται για ιδιωτικά έγγραφα, καθώς και τα πρακτικά, μπορούν να συντάσσονται και σε μία από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά τούτο το νομοσχέδιο απομακρύνεται από τον κανόνα ότι τα βιβλία τηρούνται (μόνο) στην ελληνική γλώσσα (βλ. ιδίως άρθρα 41 § 3 και 58α στ. δ' κ.ν. 2190/1920, 2 § 6 ΚΒΣ) και επιδιώκει να βοηθήσει τη λειτουργία της ΙΚΕ όταν υπάρχουν αλλοδαποί εταίροι ή αλλοδαποί συναλλασσόμενοι με αυτή. Πρόβλεψη από το καταστατικό δεν αξιώνεται. Ρητά ορίζεται ότι αν το έγγραφο καταχωρίζεται στο ΓΕΜΗ, θα εφαρμοσθεί το άρθρο 14 ν. 3419/2005. Η διατύπωση των εγγράφων σε ξένη γλώσσα δεν μπορεί να ισχύσει κατά τρίτων, αν διαφέρει από την ελληνική διατύπωση.

ΑΡΘΡΟ 44 - ΕΠΩΝΥΜΙΑ

Κατά το σχηματισμό της επωνυμίας της ΙΚΕ παρέχεται από το νόμο μεγάλη ελευθερία στους ενδιαφερομένους οι οποίοι δύνανται να σχηματίσουν την επωνυμία είτε από το όνομα ενός ή περισσότερων εταίρων, είτε από το είδος της ασκούμενης δραστηριότητας είτε να επιλέξουν επωνυμία φανταστική. Επιβάλλεται όμως η υποχρέωση, για λόγους πληροφόρησης των τρίτων συναλλασσομένων, της αναγραφή της μορφής της εταιρίας ως ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας, είτε ολογράφως είτε σε συντομογραφία καθώς και το γεγονός ότι είναι τυχόν μονοπρόσωπη. Τέλος, με την παράγραφο 4 προβλέπεται η δυνατότητα απόδοσης της επωνυμίας σε ξένη γλώσσα, με τρόπο που να διασφαλίζεται η αναγνωρισιμότητά της στο εξωτερικό, ενώ ενδεικτικά ορίζεται ο τρόπος απόδοσης της επωνυμίας στην αγγλική («Private Company»).

ΑΡΘΡΟ 45 - ΕΔΡΑ

Με το άρθρο 45 ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν την έδρα της ΙΚΕ. Κατά την παράγραφο 1, η ΙΚΕ έχει την έδρα της στο δήμο που ορίζεται στο καταστατικό. Στην παράγραφο 2 ρητώς αναγνωρίζεται η δυνατότητα μεταφοράς της καταστατικής έδρας σε άλλο κράτος μέλος του ΕΟΧ. Στις γενικές της γραμμές, η ρύθμιση βασίζεται στο άρθρο 8 του Καν. 2157/2001 για την ευρωπαϊκή εταιρία. Όπως επιτρέπει η παράγραφος 14 του παραπάνω άρθρου 8, δίδεται και εδώ η δυνατότητα δημόσιας αρχής να αντιταχθεί στη μεταφορά, αν τούτο επιβάλλεται από λόγους δημόσιου συμφέροντος. Βέβαια το δημόσιο συμφέρον θα πρέπει να υπακούει στις «4 απαιτήσεις» που έχει αναδείξει η κοινοτική νομολογία, δηλ. να πρόκειται για επιτακτικούς λόγους που δικαιολογούν την απαγόρευση, ο περιορισμός (δηλ. εν προκειμένω η απαγόρευση της μεταφοράς) να είναι κατάλληλος, να μην είναι δυσανάλογος, και να μην επάγεται διακρίσεις. Καινοτομία εισάγεται με την παράγραφο 3. Σε αυτήν, κατά παρέκκλιση του άρθρου 10 ΑΚ, προτείνεται η υιοθέτηση του δικαίου της καταστατικής έδρας και εννοείται ότι μια ΙΚΕ θα διέπεται από το ελληνικό δίκαιο, ως *lex societatis*, ενόσω είναι καταχωρισμένη στο ΓΕΜΗ, ακόμα και αν έχει την πραγματική της έδρα στο εξωτερικό. Έχει συνεπώς τη δυνατότητα να έχει το κέντρο διοίκησής της και να αναπτύσσει την οικονομική της δραστηριότητα (πραγματική έδρα) σε άλλο Κράτος, όπως αυτή η δυνατότητα έχει αναγνωρισθεί από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον χώρο της ΕΕ (αποφάσεις *Centros* (C-212/97), *Überseering* (C-208/2000) και *Inspire Art* (C-167/2001)). Η παράγραφος 4 ορίζει ότι η ΙΚΕ μπορεί να ιδρύει δευτερεύουσες εγκαταστάσεις στο εσωτερικό ή την αλλοδαπή.

ΑΡΘΡΟ 46 - ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Στο άρθρο 46 ορίζεται ότι η ΙΚΕ είναι πάντοτε ορισμένου χρόνου, διευκρινίζεται δε ότι αν δεν ορίσθηκε η ακριβής διάρκεια, ισχύει η δωδεκαετία. Παράταση της διάρκειας είναι δυνατή με απόφαση των εταίρων που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των εταιρικών μεριδίων. Αν η απόφαση για παράταση δεν μνημονεύει το χρόνο, θα ισχύει και πάλι η δωδεκαετία.

ΑΡΘΡΟ 47 – ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Με το άρθρο 47 τίθενται κανόνες αυξημένης εταιρικής διαφάνειας για την προστασία τόσο των συναλλασσομένων με την εταιρία, ιδίως των δανειστών της, όσο και των εταίρων. Η παράγραφος 1 ορίζει τις ελάχιστες πληροφορίες που πρέπει να αναγράφονται σε κάθε έντυπο της εταιρίας, ενώ η παράγραφος 2 επιβάλλει την υποχρέωση στην ΙΚΕ να διατηρεί ιστοσελίδα και να αναφέρει σ' αυτήν τις πληροφορίες που συντελούν στην ασφάλεια των συναλλαγών και την προστασία των συναλλασσομένων. Εκτός από τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 1, στην ιστοσελίδα πρέπει να εμφανίζονται και όσα άλλα επιβάλλονται από άλλες διατάξεις του σχεδίου (π.χ. άρθρα 79 παράγραφος 7, 98 παράγραφος 2). Δεν αποκλείεται η ιστοσελίδα να είναι «φιλοξενούμενη», ή και κοινή με άλλες εταιρίες, αν το περιεχόμενό της είναι σαφώς διακριτό ανά εταιρία. Οι αυξημένες υποχρεώσεις διαφάνειας που επιβάλλονται στην ΙΚΕ, όπως η ανάρτηση στην ιστοσελίδα του εταιρικού κεφαλαίου, του συνολικού ποσού των εγγυητικών εισφορών, καθώς και των στοιχείων των εταίρων και του αριθμού και του είδους των μεριδίων που αυτοί κατέχουν συνδέονται με την ιδιαίτερη φύση της ΙΚΕ. Η ύπαρξη τριών ειδών εταιρικών μεριδίων, που συνδέονται και με μη κεφαλαιακές εισφορές, δημιουργούν την ανάγκη πληροφόρησης των ενδιαφερομένων σχετικά με τα πρόσωπα που μετέχουν στην εταιρία και το είδος των υποχρεώσεων που αναλαμβάνουν. Ακριβώς αυτή η διασφάλιση των τρίτων αξιολογείται ως υπέρτερης αξίας σε σχέση με το δικαίωμα των εταίρων να διατηρήσουν την ανωνυμία τους. Με βάση αυτές τις παραδοχές η δημοσίευση απλών δεδομένων των εταίρων στην ιστοσελίδα της εταιρίας δεν εμπίπτει στο πεδίο του ν. 2472/1997 για την προστασία του ατόμου από των επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Τέλος, προβλέπεται στην παράγραφο 3 ότι, για όσο καιρό η εταιρία δεν διαθέτει ιστοσελίδα, η πληροφόρηση κάθε ενδιαφερομένου για τα κατά το νόμο αναρτητέα σ' αυτήν στοιχεία, εξασφαλίζεται με αποστολή των εν λόγω στοιχείων σε όποιον τα ζητήσει. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η παράβαση των διατάξεων του άρθρου 47 επισύρει ποινική συνέπεια (άρθρο 119).

ΑΡΘΡΟ 48 – ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Το άρθρο 48 αναφέρεται στην επίλυση των εταιρικών διαφορών με κύριο γνώμονα την ταχεία και ασφαλή επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν κατά το βίο της εταιρίας. Η

παράγραφος 1 αναφέρεται σε υποθέσεις που κατά το νομοσχέδιο υπάγονται σε «δικαστήριο» και αναφέρει ότι οι υποθέσεις αυτές άγονται ενώπιον του ειρηνοδικείου με την διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Η επιλογή της διαδικασίας αυτής οφείλεται στην επιθυμία γρήγορης εκδίκασης – γρηγορότερη από την τακτική διαδικασία – παράλληλα όμως αποφυγή δικαστικής κρίσης με πιθανολόγηση, όπως θα συνέβαινε με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Γι' αυτό το λόγο η διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας έχει επιλεγεί από το νομοθέτη και σε άλλες περιπτώσεις ενδοεταιρικών διαφορών (βλ. ενδεικτικά άρθρα 4 παρ. 4, 40 παρ.1, 49γ παρ. 2 του κ.ν. 2190/20). Με την τακτική διαδικασία όμως εκδικάζονται οι υποθέσεις όταν ο νόμος κάνει λόγο για «αγωγή» ή πρόκειται για ζητήματα ευθύνης ή για υποθέσεις με τρίτους, π.χ. για την αγωγή της εταιρίας κατά το άρθρο 65 παράγραφος 3, την καταδίκη του διαχειριστή σε αποζημίωση της εταιρίας (άρθρο 67), την αξίωση της εταιρίας για αποζημίωση λόγω μη καταβολής εξωκεφαλαιακής εισφοράς (άρθρο 78 παράγραφος 3), την αγωγή των τρίτων δανειστών της εταιρίας κατά του εταίρου με εγγυητική εισφορά (άρθρο 79), την αγωγή για αποζημίωση σε περίπτωση μη δίκαιης σχέσης ανταλλαγής σε περίπτωση συγχώνευσης (άρθρο 115) κ.λπ. Επιπρόσθετα, το σχέδιο ενθαρρύνει την υπαγωγή των υποθέσεων σε διαιτησία και διαμεσολάβηση (παράγραφοι 2 και 3).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΑΡΘΡΟ 49 – Η ΙΔΡΥΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ΚΑΙ

ΑΡΘΡΟ 50 – ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

Τα άρθρα 49 και 50 περιέχουν ρυθμίσεις σχετικές με την ίδρυση και το καταστατικό της ΙΚΕ. Στο άρθρο 49 διευκρινίζεται ότι η ΙΚΕ συνιστάται με ιδιωτικό έγγραφο, εκτός αν ο τύπος του συμβολαιογραφικού εγγράφου προβλέπεται από ειδική διάταξη νόμου ή λόγω εισφοράς στην εταιρία περιουσιακών στοιχείων, για τη μεταβίβαση των οποίων απαιτείται ο τύπος αυτός (π.χ. ΑΚ 369) ή, τέλος, αν τα μέρη επιλέγουν να τηρήσουν τον τύπο αυτό. Περαιτέρω, στο άρθρο 50 καθορίζεται το ελάχιστο περιεχόμενο του καταστατικού της ΙΚΕ και προβλέπεται ρητά ότι ειδικότερες συμφωνίες που περιέχονται στο καταστατικό και δεν προσκρούουν στο νόμο αποτελούν τμήμα της διαμόρφωσης των εταιρικών σχέσεων και συνεπώς είναι εταιρικές και όχι εξωεταιρικές.

ΑΡΘΡΟ 51 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΣΤΑΣΗΣ

Για τη σύστασή της η ΙΚΕ ακολουθεί τη διαδικασία της Υπηρεσίας Μιας Στάσης (Υ.Μ.Σ.) που εισήγαγε ο ν. 3853/2010 «Απλοποίηση διαδικασιών σύστασης προσωπικών και κεφαλαιουχικών εταιριών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 90) και μπορεί να ιδρυθεί σε μία μέρα. Ο νόμος προχωρά ένα βήμα πιο πέρα και ρητά επιτρέπει την ίδρυση της εταιρίας, ακόμη και αν για την επιδίωξη του σκοπού της απαιτείται αδειοδότηση. Το νομικό πρόσωπο μπορεί να συσταθεί, να λάβει ΑΦΜ και να λειτουργήσει. Ενώσω όμως η άδεια δεν έχει χορηγηθεί, η λειτουργία του θα πρέπει να περιορίζεται σε άλλες πράξεις (προπαρασκευαστικές εργασίες) και όχι εκείνες για τις οποίες απαιτείται η άδεια.

ΑΡΘΡΟ 52 – ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ Γ.Ε.Μ.Η.

Το άρθρο 52 υπάγει την ΙΚΕ, ως προς την υποχρέωση και τα αποτελέσματα εγγραφής, στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του ν. 3419/2005 για το Γενικό Εμπορικό Μητρώο. Ειδική προσαρμογή του υφιστάμενου νομικού πλαισίου (ν. 3419/2005 και 3853/2010) στην νέα εταιρική μορφή γίνεται με τα άρθρα 117 και 118.

ΑΡΘΡΟ 53 – ΚΗΡΥΞΗ ΑΚΥΡΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Το άρθρο 53 αφορά την κήρυξη ακυρότητας της εταιρίας. Στην πρώτη παράγραφο παρατίθενται περιοριστικά οι λόγοι κήρυξης ακυρότητας της εταιρίας, κατ' αντιστοιχία με τα προβλεπόμενα στην πρώτη εταιρική οδηγία (68/151/ΕΟΚ της 9ης Μαρτίου 1968, σήμερα 2009/101/ΕΚ της 16 Σεπτεμβρίου 2009) οι οποίοι, για λόγους ασφάλειας δικαίου, δύνανται να προβληθούν εντός σύντομης προθεσμίας ενός έτους από την εγγραφή της ΙΚΕ στο Γ.Ε.ΜΗ. (πλην του λόγου της περίπτωσης γ). Προβλέπεται, ωστόσο, στην παράγραφο 4 η δυνατότητα θεραπείας ορισμένων λόγων ακυρότητας και, τέλος, με την παράγραφο 5 δίνεται η δυνατότητα άσκησης τριτανακοπής κατά της απόφασης κήρυξης της ακυρότητας. Τα στοιχεία που μπορεί να οδηγήσουν σε ακυρότητα της εταιρίας κατά το άρθρο αυτό αποτελούν αντικείμενο του ελέγχου νομιμότητας που διενεργεί η Υπηρεσία Μιας Στάσης κατά τη σύσταση της ΙΚΕ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 5Α του ν. 3853/2010 που προστίθεται με το άρθρο 117 του παρόντος νομοσχεδίου. Η κήρυξη της εταιρίας άκυρης αποτελεί κατ' αποτέλεσμα λόγο λύσης της και για το λόγο αυτό το δικαστήριο θέτει την εταιρία υπό εκκαθάριση και διορίζει εκκαθαριστή (παράγραφος 3).

ΑΡΘΡΟ 54 – ΕΥΘΥΝΗ ΙΔΡΥΤΩΝ

Στο άρθρο 54 καθορίζεται η ευθύνη των ιδρυτών της ΙΚΕ που συναλλάχθηκαν με τρίτους κατά τα ισχύοντα στην Α.Ε. (άρθρο 7δ του κ.ν.2190/20) και την ΕΠΕ (παράγραφος β' του άρθρου 9 του ν.3190/55).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΑΡΘΡΟ 55 – ΕΝΑΣ Η ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ

Με το άρθρο 55 ορίζεται ότι η διαχείριση της εταιρίας μπορεί να ασκείται από ένα ή περισσότερα άτομα, τους διαχειριστές, που αποτελούν όργανο της εταιρίας.

ΑΡΘΡΟ 56 – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΚ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Το άρθρο 56 ορίζει τον τρόπο άσκησης της διαχείρισης ελλείπει καταστατικής πρόβλεψης. Ακολουθώντας τη ρύθμιση της ε.π.ε., η παράγραφος 1 ορίζει, ότι η διαχείριση ασκείται συλλογικά από όλους τους εταίρους (ή ενδεχομένως από το μοναδικό εταίρο). Το εδάφιο β' σχετικά με τη διενέργεια πράξεων διαχείρισης από έναν εταίρο, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, αντιστοιχεί στη ρύθμιση του άρθρου 751 ΑΚ.

ΑΡΘΡΑ 57 ΕΩΣ 62

Τα άρθρα 57 έως 62 ρυθμίζουν την «καταστατική» διαχείριση, παρέχοντας στους εταίρους πολλαπλές εναλλακτικές δυνατότητες για τη διαμόρφωση του σχήματος διαχείρισης και εκπροσώπησης που τους εξυπηρετεί περισσότερο. Έτσι η διαχείριση μπορεί να ασκείται από ένα ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα, εταίρους ή μη, για ορισμένο ή αόριστο χρόνο, που ορίζονται και ανακαλούνται με απόφαση των εταίρων που εκπροσωπούν την πλειοψηφία των εταιρικών μεριδίων, εκτός αν το καταστατικό ορίζει διαφορετικά. Ελλείπει διαφορετικής καταστατικής πρόβλεψης, επί περισσότερων διαχειριστών ισχύει η συλλογική διαχείριση, εκτός από τις περιπτώσεις διενέργειας επείγουσών πράξεων διαχείρισης από την παράλειψη των οποίων απειλείται σοβαρή ζημία της εταιρίας. Δυνατός είναι επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 60, ο διορισμός και η ανάκληση διαχειριστή από εταίρο, εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη του καταστατικού. Δεν αποκλείεται ο έχων το δικαίωμα εταίρος να διορίζει ακόμη και την πλειοψηφία των διαχειριστών. Σε κάθε περίπτωση που ελλείπει διαχειριστής διοριζόμενος από εταίρο, η διαχείριση ασκείται νομίμως από τους λοιπούς διαχειριστές. Εννοείται ότι όλοι οι διαχειριστές (και οι οριζόμενοι από συγκεκριμένο εταίρο) έχουν υποχρέωση πίστης απέναντι στην εταιρία, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 65. Ανάκληση διαχειριστή που ασκεί καταστατική διαχείριση

μπορεί να γίνει και με δικαστική απόφαση, για σπουδαίο λόγο, μετά από αίτηση εταίρων που κατέχουν το 1/10 του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων (άρθρο 61). Σε περίπτωση διαχειριστή που ασκεί νόμιμη διαχείριση (όπου δηλαδή τη διαχείριση ασκούν οι εταίροι) δεν υπάρχει δυνατότητα δικαστικής ανάκλησης, είναι όμως δυνατός ο αποκλεισμός του ως εταίρου κατά το άρθρο 93. Σε περίπτωση ανάκλησης, η διαχείριση ασκείται από τους λοιπούς διαχειριστές και, εάν δεν υπάρχουν άλλοι διαχειριστές και ενόσω οι εταίροι δεν προβαίνουν σε διορισμό νέων, εφαρμόζεται η νόμιμη διαχείριση. Η νόμιμη διαχείριση εφαρμόζεται επίσης, σύμφωνα με την πρόβλεψη του άρθρου 62, σε περίπτωση έλλειψης διαχειριστή, και εφόσον το καταστατικό δεν περιέχει σχετική ρύθμιση. Το σχέδιο νόμου δεν εξετάζει το ζήτημα ανικανοτήτων για ανάληψη της διαχείρισης, θεωρώντας ότι είναι ασφαλέστερο το ζήτημα αυτό να ρυθμισθεί ενιαία με την ευκαιρία της καθιέρωσης του ευρωπαϊκού εμπορικού μητρώου.

ΑΡΘΡΟ 63 - ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Κάθε αλλαγή του προσώπου του ή των διαχειριστών υποβάλλεται σε δημοσιότητα στο Γ.Ε.ΜΗ., ενώ η μη τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας δεν αντιτάσσεται στους καλόπιστους τρίτους.

ΑΡΘΡΟ 64 – ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ – ΑΜΟΙΒΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ

Το άρθρο 64 οριοθετεί, στην παράγραφο 1, τη διαχειριστική και εκπροσωπευτική εξουσία του διαχειριστή η οποία εκτείνεται στη διοίκηση της εταιρίας, τη διαχείριση της περιουσίας της και σε κάθε πράξη που εξυπηρετεί την επιδίωξη του σκοπού της εταιρίας. Στην παράγραφο 2 επαναλαμβάνεται ρύθμιση αντίστοιχη με εκείνη του άρθρου 22 παράγραφοι 1 και 2 του κ.ν.2190/20, σύμφωνα με την οποία ο περιορισμός της εκπροσωπευτικής εξουσίας των διαχειριστών που προκύπτουν είτε από το καταστατικό είτε από απόφαση των εταίρων δεν αντιτάσσεται στους τρίτους, ακόμα και αν έχει υποβληθεί σε διατυπώσεις δημοσιότητας. Ακόμα δε και όταν η δραστηριότητα της εταιρίας, κατά τη διενέργεια της οποίας εκπροσωπήθηκε από το διαχειριστή και με την οποία δεσμεύτηκαν τρίτοι, βρίσκεται εκτός εταιρικού σκοπού, η εταιρία δεν μπορεί να αμφισβητήσει ότι δεσμεύτηκε έναντι του τρίτου. Αρκεί βέβαια ο τρίτος να μην γνώριζε τον εταιρικό σκοπό ή να μην όφειλε να τον γνωρίζει, λαμβανομένων υπόψη και των συγκεκριμένων περιστάσεων. Κατ' αναλογία ωστόσο προς όσα γίνονται δεκτά στο πλαίσιο ερμηνείας του κ.ν.2190/20, θα πρέπει να θεωρηθεί και για την ΙΚΕ ότι η προστασία του τρίτου δεν φθάνει μέχρι το σημείο να δεσμεύεται η εταιρία και για ενέργειες οι οποίες κατά το νόμο ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα των εταίρων (παράγραφος 2 του άρθρου 68). Η παράγραφος 3 παρέχει τη δυνατότητα, εφόσον υπάρχει σχετική καταστατική πρόβλεψη, ο

διαχειριστής να αναθέτει την άσκηση ορισμένων εξουσιών σε εταίρους ή τρίτους. Τέλος, για την αμοιβή του διαχειριστή το σχέδιο (παράγραφος 4) επαναλαμβάνει τον κανόνα του άρθρου 754 παράγραφος 2 ΑΚ, ώστε καταρχήν ο διαχειριστής να μη δικαιούται αμοιβής. Όμως, οι εταίροι, είτε διά του καταστατικού είτε με χωριστή απόφασή τους, μπορούν να προβλέψουν αμοιβή. Εξάλλου, πρέπει να τονισθεί ότι η παροχή υπηρεσιών διαχείρισης μπορεί να αποτελεί αντικείμενο εξωκεφαλαιακής εισφοράς (παράγραφος 1 του άρθρου 78), στην περίπτωση δε αυτή ζήτημα αμοιβής δεν θα τίθεται.

ΑΡΘΡΟ 65 – ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΠΙΣΤΕΩΣ

Στο άρθρο 65 θεσπίζεται υποχρέωση πίστεως του διαχειριστή προς την εταιρία και καθορίζονται ενδεικτικά οι διάφορες εκφάνσεις της (παράγραφος 1), ενώ παράλληλα προβλέπεται η δυνατότητα εξειδίκευσης της εν λόγω υποχρέωσης με καταστατική πρόβλεψη (παράγραφος 2). Ο νόμος δεν παίρνει θέση στο ζήτημα της υποχρέωσης πίστεως των εταίρων, θέμα για το οποίο υπάρχει έντονη συζήτηση που βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη. Παράβαση της υποχρέωσης πίστεως γεννά ευθύνη του διαχειριστή σύμφωνα με το άρθρο 67. Ειδικά σε περίπτωση που ο διαχειριστής διενεργεί πράξεις για λογαριασμό του ίδιου ή τρίτων, που ανάγονται στο σκοπό της εταιρίας ή είναι εταίρος προσωπικής εταιρίας, ΕΠΕ ή ΙΚΕ, που επιδιώκει τον ίδιο σκοπό, χωρίς απόφαση των εταίρων που το επιτρέπει, η εταιρία δικαιούται να απαιτήσει, αντί αποζημίωσης, προκειμένου μεν για πράξεις που έγιναν για λογαριασμό του ίδιου του διαχειριστή, να θεωρηθεί ότι οι πράξεις αυτές διενεργήθηκαν για λογαριασμό της εταιρίας, προκειμένου δε για πράξεις που έγιναν για λογαριασμό άλλου, να δοθεί στην εταιρία η αμοιβή για τη μεσολάβηση ή να εκχωρηθεί σ' αυτήν η σχετική απαίτηση (παράγραφος 3). Η σχετική πρόβλεψη είναι αντίστοιχη με τη ρύθμιση του άρθρου 23 του κ.ν.2190/20.

ΑΡΘΡΟ 66 – ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ

Με το άρθρο 66 επιβάλλεται στην ΙΚΕ η υποχρέωση τήρησης βιβλίου εταίρων και ενιαίου βιβλίου πρακτικών αποφάσεων των εταίρων και αποφάσεων της διαχείρισης. Στο ενιαίο βιβλίο πρακτικών καταχωρίζονται οι αποφάσεις των εταίρων (και του μοναδικού εταίρου), σε συνέλευση ή μη, καθώς και αποφάσεις μη τρέχουσας διαχείρισης που λαμβάνονται από τυχόν περισσότερους διαχειριστές ή που, ανεξάρτητα από τον αριθμό των διαχειριστών, είναι καταχωριστέες στο Γ.Ε.ΜΗ., όπως π.χ. πράξεις του διαχειριστή που επιφέρουν τροποποίηση του καταστατικού, ιδιαίτερα αύξηση ή μείωση κεφαλαίου (βλ. π.χ. άρθρα 77 παράγραφος 4, 82 παράγραφος 1, 87, 92 παράγραφος 3). Εξάλλου για αποτροπή δολιοτήτων (π.χ. προχρονολογούμενων αποφάσεων), ορίζεται ότι το βάρος απόδειξης της χρονολογίας των

αποφάσεων που λαμβάνονται από τους εταίρους ή του διαχειριστή φέρει η εταιρία (παράγραφος 2). Συνεπώς η εταιρία, αν κρίνει ότι μπορεί να υπάρξουν αμφισβητήσεις, θα πρέπει να προνοεί, ώστε να έχει εξασφαλίσει τέτοια απόδειξη, π.χ. να μεριμνά ώστε το πρακτικό να αποκτά βεβαία χρονολογία. Εννοείται ότι με τους ίδιους όρους πρέπει να καταγράφονται, μετά τη λύση της εταιρίας, και οι αποφάσεις των εκκαθαριστών.

ΑΡΘΡΟ 67 – ΕΥΘΥΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ

Το ζήτημα της ευθύνης του διαχειριστή απέναντι στην εταιρία ρυθμίζεται σε αυτό το άρθρο με βάση αντίστοιχες διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 και του ν. 3190/1955. Η ευθύνη θεμελιώνεται είτε σε παράβαση του νόμου, του καταστατικού ή των αποφάσεων των εταίρων, είτε σε διαχειριστικό πταίσμα. Το τελευταίο αφορά διαχείριση που υπήρξε πλημμελής (άστοχη, ιδιοτελής κ.λπ.) και για το λόγο αυτό ζημιογόνα. Ως προς αυτήν ισχύει ο κανόνας της επιχειρηματικής κρίσης (business judgment rule), αλλά και απαλλαγή, αν η πράξη του διαχειριστή στηρίχθηκε σε σύννομη απόφαση των εταίρων (παράγραφος 1). Απαλλαγή του διαχειριστή παρεχόμενη μετά την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων θα καλύπτει μόνο τα διαχειριστικά πταίσματα, μπορούν όμως οι εταίροι με ομόφωνη απόφασή τους να χορηγήσουν ολική απαλλαγή (παράγραφος 2). Βέβαια, η απαλλαγή αυτή θα αφορά μόνο τις αστικές αξιώσεις της εταιρίας, ενώ η τυχόν παράβαση του νόμου θα εξακολουθεί να εκθέτει το διαχειριστή σε ποινικές ή διοικητικές κυρώσεις ή αξιώσεις αποζημίωσης τρίτων. Η αγωγή της εταιρίας κατά του διαχειριστή για αστικές αξιώσεις της υπόκειται σε τριετή παραγραφή (παράγραφος 3), θα ασκείται δε καταρχήν από την ίδια εταιρία. Όμως, η παράγραφος 4 δίνει δικαίωμα άσκησης αγωγής και στους εταίρους και τους τρίτους. Εννοείται ότι τα πρόσωπα αυτά θα ασκούν την αγωγή για λογαριασμό της εταιρίας και το αίτημα της αγωγής θα είναι η καταβολή αποζημίωσης κατευθείαν στην εταιρία. Το ζήτημα της ευθύνης του διαχειριστή απέναντι σε τρίτους θα κρίνεται με βάση τις γενικές διατάξεις (ΑΚ 914, 919, 281), αλλά και με βάση το άρθρο 98 του Πτωχευτικού Κώδικα, η ισχύς του οποίου εφεξής θα εκτείνεται και στην ΙΚΕ (άρθρο 116 § 3 του νομοσχεδίου).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ – Η ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

ΑΡΘΡΟ 68 – ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΕΤΑΙΡΩΝ

Το άρθρο 68 αφορά τις αποφάσεις που λαμβάνουν οι εταίροι. Με την παράγραφο 1 αναγνωρίζεται η εξουσία των εταίρων να αποφασίζουν «για κάθε εταιρική υπόθεση», και

συνεπώς ακόμα και για θέματα που καταρχήν ανήκουν σε ζητήματα διαχείρισης. Στην τελευταία περίπτωση, ο διαχειριστής που ενήργησε με βάση σύννομη απόφαση των εταίρων δεν θα φέρει ευθύνη απέναντι στην εταιρία, ενώ η εταιρία θα δεσμεύεται σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 64 § 2. Εννοείται ότι οι εταίροι μπορούν να υπεισέλθουν σε θέματα διαχείρισης, όχι όμως και εκπροσώπησης της εταιρίας., Στην παράγραφο 2 καθορίζονται τα θέματα που εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα των εταίρων. Ιδιαίτερης μνείας χρήζει η περίπτωση (α) της παραγράφου αυτής. Η περίπτωση (α) αναφέρεται στις τροποποιήσεις του καταστατικού με εξαίρεση εκείνες που μπορούν να γίνουν με πράξη του διαχειριστή. Πρόκειται για περιπτώσεις που, είτε ο νόμος (βλ. π.χ. άρθρα 77 παράγραφος 5, 82 παράγραφος 1, 87, 90 παράγραφος 3, 92 παράγραφος 4, 93 τελευταίο εδάφιο) είτε το καταστατικό (άρθρο 68 παράγραφος 3) προβλέπουν τη σχετική δυνατότητα. Πρέπει να σημειωθεί ότι αν η δυνατότητα δεν παρέχεται με το αρχικό καταστατικό, η σχετική τροποποίηση του καταστατικού γίνεται καταρχήν με ομόφωνη απόφαση των εταίρων σύμφωνα με την παράγραφο 3 και δεν μπορεί να υπερβαίνει τη τριετία. Πρόκειται για μια σειρά από δικλείδες ασφαλείας που δικαιολογούνται από την εξαιρετική φύση της εν λόγω εξουσίας του διαχειριστή να ασκεί αρμοδιότητες που κατ' αρχήν ανήκουν στη συνέλευση των εταίρων. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι κάθε αύξηση ή μείωση κεφαλαίου αποτελεί τροποποίηση του καταστατικού, ακόμη και αν γίνεται από το διαχειριστή.

ΑΡΘΡΟ 69 – ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

Για την ενίσχυση της ευελιξίας της ΙΚΕ παρέχεται από το νόμο η δυνατότητα λήψης αποφάσεων των εταίρων τόσο εντός όσο (υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 73) και εκτός συνέλευσης. Το άρθρο 69 αναφέρεται στην καταρχήν λήψη αποφάσεων των εταίρων σε συνέλευση (παράγραφος 1) και κάνει ιδιαίτερη μνεία στην «τακτική» συνέλευση (παράγραφος 2).

ΑΡΘΡΟ 70 - ΣΥΓΚΛΗΣΗ

Ο τρόπος σύγκλησης της συνέλευσης των εταίρων περιγράφεται στο άρθρο 70 και είναι σύμφωνα με την ευελιξία, την απλοποίηση και τη μείωση κόστους των διαδικασιών που χαρακτηρίζουν την ΙΚΕ. Η συνέλευση συγκαλείται από το διαχειριστή 8 ημέρες πριν από την πραγματοποίησή της, με πρόσκληση που αναφέρει τα στοιχεία της παραγράφου 3. Οι εταίροι ενημερώνονται με κάθε πρόσφορο μέσο, συμπεριλαμβανομένου του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η ειδοποίηση με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ακολουθεί την πορεία απλοποίησης της λειτουργίας των κεφαλαιουχικών εταιριών, που είναι ήδη αισθητή και στο ν. 3604/2007 «Περί ανωνύμων εταιρειών» (ΦΕΚ Α' 189) για την Α.Ε. (άρθρο 26 παράγραφος 2α), αλλά, σε

αντίθεση με την αντίστοιχη ρύθμιση της Α.Ε., δεν πρόκειται για δυνατότητα που μπορεί να προβλέπεται στο καταστατικό αλλά ορίζεται ρητά στο νόμο. Δικαίωμα αίτησης σύγκλησης της συνέλευσης παρέχεται στη μειοψηφία των εταίρων. Σε περίπτωση που ο διαχειριστής δεν προβεί στη σύγκληση, αναγνωρίζεται στους αιτούντες εταίρους το δικαίωμα να συγκαλούν μόνοι τους τη συνέλευση. Απεμπλέκεται έτσι η διαδικασία από τη χρονοβόρο προσφυγή στο δικαστήριο (όπως κατά τα άρθρα 39 § 1 κ.ν. 2190/1920 και 11 ν. 3190/1955) προκειμένου αυτό να διατάξει τη σύγκληση της συνέλευσης. Εξάλλου, η πραγματοποίηση αυτόκλητης «καθολικής» συνέλευσης είναι δυνατή σύμφωνα με την πρόβλεψη της παραγράφου 4.

ΑΡΘΡΟ 71 – ΤΟΠΟΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Η συνέλευση μπορεί να συνέρχεται οπουδήποτε αναφέρει το καταστατικό, είτε στο εσωτερικό είτε στο εξωτερικό, ελλείψει δε τέτοιας πρόβλεψης, στην έδρα της εταιρίας ή σε άλλο τόπο, εφόσον συναινούν οι εταίροι. Με την παράγραφο 2 ορίζεται ότι, με πρόβλεψη του καταστατικού, η συνέλευση μπορεί να λαμβάνει χώρα και με τηλεδιάσκεψη. Συνέλευση με τηλεδιάσκεψη πραγματοποιείται, ακόμα και σε περίπτωση απουσίας σχετικής καταστατικής πρόβλεψης, εφόσον το αξιώνει εταίρος που κατοικεί σε άλλη χώρα από αυτήν που λαμβάνει χώρα η συνέλευση ή αν υπάρχει άλλος σπουδαίος λόγος (π.χ. ασθένεια). Εννοείται ότι ο διαχειριστής και οι εταίροι θα οφείλουν, είτε με το καταστατικό, είτε και κατά περίπτωση, να μεριμνούν για τη γνησιότητα των βουλήσεων που εκφέρονται μέσω τηλεδιάσκεψης.

ΑΡΘΡΟ 72 – ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ – ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Το άρθρο 72 αναφέρεται στη συμμετοχή και τη διεξαγωγή της συνέλευσης. Δικαίωμα συμμετοχής στη συνέλευση έχουν όλοι οι εταίροι, είτε αυτοπροσώπως είτε δια αντιπροσώπου. Δικαίωμα ψήφου έχουν υποχρεωτικά όλα τα μερίδια, με μόνο περιορισμό τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 2 (καταστατική διάταξη για μέγιστο αριθμό ψήφων των εταίρων) και την αδυναμία άσκησης από εταίρο του δικαιώματος ψήφου σε ορισμένες περιπτώσεις (παράγραφος 3). Η συνέλευση των εταίρων αποφασίζει πλειοψηφικά, με απλή ή αυξημένη πλειοψηφία. Απαρτία δεν απαιτείται. Έτσι εγκαταλείπεται το διπλό σύστημα πλειοψηφίας (μεριδίων και εταίρων), που ισχύει στην επε, προβλέπεται όμως η δυνατότητα υιοθέτησής του με το καταστατικό, αν το επιθυμούν οι εταίροι (παράγραφος 6). Εννοείται ότι επιφυλάσσονται οι περιπτώσεις όπου κατά ρητή διάταξη του νόμου, για τη λήψη απόφασης απαιτείται ομοφωνία (άρθρα 45 παράγραφος 2, 48 παράγραφος 2, 60 παράγραφος 2, 67

παράγραφος 2, 68 παράγραφος 3, 72 παράγραφος 6, 89 παράγραφος 1, 105 παράγραφοι 5 και 7). Οι αποφάσεις της συνέλευσης καταχωρίζονται σε πρακτικό (παράγραφος 7).

ΑΡΘΡΟ 73 – ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Στο άρθρο 73 αποτυπώνεται ο τρόπος λήψης αποφάσεων των εταίρων χωρίς συνέλευση. Τουτό είναι δυνατό εφόσον υπάρχει ομοφωνία ή εφόσον οι εταίροι συμφωνούν να αποτυπωθεί πλειοψηφική απόφασή τους σε έγγραφο, χωρίς συνέλευση. Ο τρόπος αυτός αποτύπωσης των αποφάσεων αντιστοιχεί στα πρακτικά που είναι γνωστά ως «πρακτικά διά περιφοράς» (βλ. για τις Α.Ε. άρθρο 32 παράγραφος 3 του κ.ν. 2190/1920). Η συμφωνία των εταίρων θα πρέπει να είναι έγγραφη, δεν αποκλείεται όμως και ηλεκτρονική διαβίβαση της συμφωνίας. Εννοείται ότι σε περίπτωση e-mail κλπ. το καταστατικό ή οι εταίροι θα πρέπει να λαμβάνουν πρόνοια για την εξασφάλιση της προέλευσης των δηλώσεων.

ΑΡΘΡΟ 74 – ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

Στο άρθρο 74 παρουσιάζονται οι ελαττωματικές αποφάσεις των εταίρων. Το νομοσχέδιο υιοθετεί σε βασικές γραμμές τη ρύθμιση των ελαττωματικών αποφάσεων της ανώνυμης εταιρίας (άρθρο 35^α και 35β κ.ν. 2190/1902). Έτσι, η παράγραφος 1 αναφέρεται στις ακυρώσιμες αποφάσεις που λαμβάνονται σε συνέλευση και αφορά διαδικαστικές παραβάσεις. Στις παραβάσεις αυτές ανήκουν και οι περιπτώσεις αποφάσεων τις οποίες έλαβε η συνέλευση που δεν είχε νόμιμα συσταθεί ή συγκροτηθεί. Επιλέγεται όμως να θεωρούνται ακυρώσιμες και οι αποφάσεις της συνέλευσης που ενέχουν παράβαση της ΑΚ 281. Νομιμοποιούμενοι να ζητήσουν την ακύρωση είναι κάθε εταίρος που δεν παρέστη στη συνέλευση ή αντιτάχθηκε στην απόφαση και ο διαχειριστής. Η σχετική αίτηση πρέπει να υποβληθεί στο δικαστήριο εντός 4 μηνών από την καταχώριση της απόφασης στο βιβλίο πρακτικών. Εννοείται ότι το δικαστήριο μπορεί να εκδώσει προσωρινή διαταγή κατά τον ΚΠολΔ διατάσσοντας τα αναγκαία κάθε φορά ασφαλιστικά μέτρα μέχρι να κριθεί το αίτημα ακύρωσης της απόφασης της συνέλευσης. Η παράγραφος 2 αναφέρεται στις άκυρες αποφάσεις των εταίρων που λαμβάνονται σε συνέλευση και αφορά παραβάσεις διατάξεων νόμου ή καταστατικών προβλέψεων. Η ακυρότητα πρέπει να αναγνωρισθεί με απόφαση που εκδίδεται ύστερα από αίτηση καθενός που έχει έννομο συμφέρον υποβαλλόμενη εντός 6 μηνών από την καταχώριση της απόφασης στο βιβλίο πρακτικών. Τέλος, η παράγραφος 3 αφορά την ακυρότητα αποφάσεων των εταίρων που λαμβάνονται εκτός συνέλευσης, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 73 (είναι η αντίστοιχη περίπτωση των διαδικαστικών παραβάσεων για τις αποφάσεις που λαμβάνονται σε συνέλευση) ή που είναι αντίθετες στο νόμο ή το καταστατικό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΜΕΡΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΤΑΙΡΩΝ

ΑΡΘΡΟ 75 – ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΜΕΡΙΔΙΑ

Το άρθρο 75 αφορά τα εταιρικά μερίδια της ΙΚΕ. Η παράγραφος 1 θέτει την αρχή σύμφωνα με την οποία η συμμετοχή στην ΙΚΕ προϋποθέτει την κατοχή μεριδίων. Τα μερίδια δεν είναι μετοχές και δεν έχουν συνεπώς τα χαρακτηριστικά αυτών. Στην παράγραφο 2 προβλέπεται ότι ο αρχικός αριθμός μεριδίων κάθε εταίρου ορίζεται στο καταστατικό και δύναται να αυξομειώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του σχεδίου νόμου. Περιπτώσεις αυξομείωσης των μεριδίων κατά την παράγραφο 2 είναι η αύξηση ή μείωση του κεφαλαίου, η ανάληψη νέων εξωκεφαλαιακών ή εγγυητικών εισφορών των εταίρων, η μεταβίβαση μεριδίων, η έξοδος εταίρου, η είσοδος νέου εταίρου, η εξαγορά των υποχρεώσεων από εξωκεφαλαιακή ή εγγυητική εισφορά ή η εξαγορά των μεριδίων, σύμφωνα με τις διατάξεις του σχεδίου. Στην παράγραφο 3 ορίζεται ότι όλα τα μερίδια, ανεξαρτήτως του είδους της εισφοράς που εκπροσωπούν, έχουν την ίδια ονομαστική αξία που δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ενός (1) ευρώ. Στην παράγραφο 4 καθορίζονται τα δικαιώματα που μπορούν να συσταθούν επί μεριδίων. Τα μερίδια μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κοινωνίας σε περίπτωση, παραδείγματος χάριν, κληρονομικής διαδοχής. Είναι επίσης δυνατό να συσταθεί επ' αυτών επικαρπία ή ενέχυρο. Ειδικά σε περίπτωση που τα παραπάνω δικαιώματα αφορούν μερίδια που αντιπροσωπεύουν εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές, διευκρινίζεται ότι οι υποχρεώσεις που προκύπτουν από τα μερίδια αυτά θα συνεχίσουν να βαρύνουν αποκλειστικά τον ψιλό κύριο και τον ενεχυραστή, αντίστοιχα. Ο δικαιούμενος στην άσκηση του δικαιώματος ψήφου των εν λόγω μεριδίων ορίζεται από το καταστατικό και, ελλείψει σχετικής πρόβλεψης, σύμφωνα με τα άρθρα 1177 και 1245 του ΑΚ. Τέλος, η παράγραφος 5 διευκρινίζει τον τρόπο εκπροσώπησης απέναντι στην εταιρία των συνδικαιούχων ενός μεριδίου.

ΑΡΘΡΟ 76 – ΕΙΔΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Με τα άρθρα 76 και επ. εισάγεται η βασική καινοτομία της ΙΚΕ που είναι η αποσύνδεση της εταιρικής συμμετοχής και των μεριδίων από το κεφάλαιο. Ενώ δηλαδή στις κλασικές περιπτώσεις της Α.Ε. και της ΕΠΕ οι μετοχές και τα εταιρικά μερίδια αποτελούν τμήμα του κεφαλαίου και προσδιορίζουν το μέγεθος της συμμετοχής καθενός, ανάλογα με τον αριθμό μεριδίων που κατέχει, στο σχέδιο νόμου τα πράγματα έχουν άλλως. Τα εταιρικά μερίδια ανάγονται όχι αποκλειστικά στο κεφάλαιο, ως μοναδικό παρονομαστή, αλλά σε ένα ευρύτερο

παρονομαστή, που αποτελείται από την αξία του συνόλου των εισφορών. Αυτό είναι ίσως το βασικότερο χαρακτηριστικό της προτεινόμενης νέας εταιρικής μορφής.

Οι εισφορές μπορούν να είναι κεφαλαιακές, εξωκεφαλαιακές και εγγυητικές. Κάθε εταίρος έχει μερίδια διότι πραγματοποίησε μια εισφορά, είτε η τελευταία απαρτίζει κεφάλαιο είτε όχι. Κάθε μερίδιο αντιστοιχεί υποχρεωτικά σε ένα είδος εισφοράς (παράγραφος 2). Έτσι π.χ. ένας εταίρος που εισφέρει κεφάλαιο θα αποκτήσει αποκλειστικά μερίδια που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακή εισφορά ενώ, αν αναλάβει την υποχρέωση να παρέχει και λογιστικές υπηρεσίες στην εταιρία, και συμφωνείται αυτό να αποτελεί εισφορά, θα λάβει και μερίδια που αντιστοιχούν σε εξωκεφαλαιακή εισφορά. Ο αριθμός μεριδίων κάθε εταίρου είναι υποχρεωτικά ανάλογος προς την αξία της εισφοράς του (παράγραφος 3).

Εννοείται πως δεν απαιτείται να εμφανίζονται σε μια ΙΚΕ και τα τρία είδη εισφορών ή στην ίδια αναλογία. Οι εταίροι μπορούν να επιλέξουν ένα ακραιφνώς κεφαλαιουχικό σχήμα, με αποκλειστικά και μόνο κεφαλαιακές εισφορές, από τη μια, ή να διαμορφώσουν ένα σύστημα με έντονα προσωπικά στοιχεία, παροχή εργασίας και ευθύνη για τα χρέη της εταιρίας. Σε κάθε περίπτωση όμως θα πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον ένα εταιρικό μερίδιο με κεφαλαιακή εισφορά.

ΑΡΘΡΟ 77 – ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Στο άρθρο αυτό αναλύονται οι κεφαλαιακές εισφορές, που αντιστοιχούν στο κεφάλαιο της εταιρίας. Αυτές συνίστανται είτε σε εισφορά μετρητών είτε σε εισφορά σε είδος, υπό την προϋπόθεση ότι το εισφερόμενο είναι δεκτικό αποτίμησης, κατά την έννοια του άρθρου 8 παράγραφος 5 του κ.ν. 2190/1920. Η αποτίμηση των εν λόγω εισφορών γίνεται, κατ' αρχήν, σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 9α του κ.ν.2190/20 (παράγραφος 2). Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος της διαδικασίας των εν λόγω άρθρων, ο νόμος απαλλάσσει από την υποχρέωση αποτίμησης τους εταίρους, εάν, κατά το καταστατικό ή την απόφαση που αυξάνει το κεφάλαιο, η αξία του εισφερόμενου στοιχείου δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000 €). Σε περίπτωση, επομένως, εισφοράς της οποίας η αξία δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000 €), αυτή θα αποτιμάται στην αξία την οποία δηλώνουν τα μέρη στο καταστατικό ή την απόφαση αύξησης κεφαλαίου. Το γεγονός ότι οι κεφαλαιακές εισφορές αντιπροσωπεύουν το κεφάλαιο της εταιρίας σε συνδυασμό με την απαίτηση του νόμου η ΙΚΕ να διαθέτει ελάχιστο κεφάλαιο, έστω και αν αυτό είναι ένα (1) ευρώ, συνεπάγεται ότι θα πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον ένα μερίδιο που να εκπροσωπεί κεφαλαιακή εισφορά (παράγραφος 3). Με το ίδιο σκεπτικό, η αύξηση ή μείωση του αριθμού των κεφαλαιακών μεριδίων μπορούν να γίνουν μόνο με αύξηση ή μείωση κεφαλαίου και αντίστοιχη τροποποίηση του καταστατικού (παράγραφος 4).

Κανόνας ανάλογος με το άρθρο 10 κ.ν. 2190/1920 δεν έχει προβλεφθεί, κατ' αποτέλεσμα, ωστόσο, όμοιος κανόνας θα υπάρχει με βάση τα άρθρα 81 και 100 παράγραφος 6 (απαγόρευση επιστροφής εισφορών). Επιπλέον, ορίζεται ότι το κεφάλαιο θα πρέπει να καταβληθεί ολοσχερώς κατά τη σύσταση ή την αύξηση κεφαλαίου και η καταβολή του να βεβαιωθεί με απόφαση του διαχειριστή που καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ. Αποκλείεται κατ' αυτόν τον τρόπο η δυνατότητα τμηματικής καταβολής κεφαλαίου, σε περίπτωση τόσο εισφορών σε είδος όσο και εισφορών σε μετρητά. «Μη εξοφλημένα» μερίδια που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακή εισφορά δεν νοούνται, διότι ο διαχειριστής θα πρέπει να λάβει πρόνοια να τα ακυρώσει αμέσως και να προβεί μόνος του σε μείωση του κεφαλαίου (παράγραφος 5). 4). Τέλος, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι στην ΙΚΕ θα υπάρχει πάντα τουλάχιστον ένα μερίδιο αντιστοιχούν σε κεφαλαιακή εισφορά, προβλέπεται ότι σε περίπτωση που, λόγω ακύρωσης μεριδίων, δεν υπάρχουν πια τέτοια μερίδια, η εταιρία οφείλει να εξασφαλίσει, είτε μέσω εξαγοράς μεριδίου, από εταίρο ή τρίτο, πριν την ακύρωσή του, είτε μέσω αύξησης κεφαλαίου εντός μηνός από την ακύρωση, την ύπαρξη ενός, έστω, μεριδίου κεφαλαιακής εισφοράς, άλλως παρέχεται δικαίωμα σε καθένα που έχει έννομο συμφέρον να ζητήσει τη λύση της εταιρίας (παράγραφος 5). Σημειώνεται ότι οι περιπτώσεις ακύρωσης μεριδίων δεν περιορίζονται στην έξοδο (άρθρο 92) και τον αποκλεισμό (άρθρο 93), αλλά περιλαμβάνουν, ενδεικτικά, και τις περιπτώσεις της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου (μη καταβολή κεφαλαίου) καθώς και του άρθρου 87 (ίδιες μετοχές).

ΑΡΘΡΟ 78 – ΕΞΩΚΕΦΑΛΙΑΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Το άρθρο 78 ρυθμίζει τις εξωκεφαλαιακές εισφορές, οι οποίες συνίστανται σε παροχές, που δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κεφαλαιακής εισφοράς, γιατί από τη φύση τους δεν μπορούν να παρασταθούν στον ισολογισμό, όπως απαιτήσεις που προκύπτουν από ανάληψη υποχρέωσης εκτέλεσης εργασιών ή παροχής υπηρεσιών. Πρόκειται για εισφορές που συναντώνται σε προσωπικές εταιρίες. Η εκτέλεση των εν λόγω παροχών γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού, στο οποίο καθορίζεται και η αξία αυτών (παράγραφοι 1 και 2). Η παράγραφος 3 ρυθμίζει την περίπτωση που ο εταίρος που έχει αναλάβει εξωκεφαλαιακή εισφορά δεν προβαίνει στη δέουσα παροχή της. Σε μια τέτοια περίπτωση ορίζεται ότι η εταιρία μπορεί είτε να ζητήσει εκπλήρωση είτε να ζητήσει την ακύρωση των μεριδίων που αντιστοιχούν στην εισφορά αυτή, ενώ περαιτέρω αποζημίωσή της για τη ζημία που υπέστη από την αποχώρηση του εταίρου δεν αποκλείεται. Η παράγραφος 4 αντιμετωπίζει το πρόβλημα που δημιουργείται σε περίπτωση ακύρωσης εταιρικών μεριδίων λόγω εξόδου εταίρου (άρθρο 92) ή αποκλεισμού του (άρθρο 93) ή αναγκαστικής εκποίησης των μεριδίων του (άρθρο 88). Σε

τέτοιες περιπτώσεις η παροχή που αποτελεί το αντικείμενο της εισφοράς δεν θα μπορεί να αξιωθεί από την εταιρία, αφού αυτός που υποσχέθηκε την εισφορά αυτή δεν θα είναι πια εταίρος. Επομένως το πρόβλημα αντιμετωπίζεται με επιβολή υποχρέωσης στον αποχωρούντα, τον αποκλειόμενο ή εκείνον του οποίου εκποιούνται αναγκαστικά τα μερίδια να αποδώσει στην εταιρία ποσό ίσο με την αξία της μη καταβληθείσας παροχής, όπως έχει αποτιμηθεί από τα μέρη.

ΑΡΘΡΟ 79 – ΕΓΓΥΗΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Με το άρθρο 79 ρυθμίζονται οι εγγυητικές εισφορές, η πρόβλεψη των οποίων συντελεί στη φερεγγυότητα της εταιρίας. Ο εταίρος αναλαμβάνει ευθύνη καταβολής των χρεών της εταιρίας μέχρι το ποσό της εισφοράς του. Η ευθύνη αυτή υφίσταται απέναντι σε όλους και όχι ορισμένους μόνο δανειστές. Η ανάληψη της ευθύνης θα πρέπει να είναι σοβαρή και αυτό τονίζεται με τη διάταξη που ορίζει ότι ο εταίρος αυτός «θα πρέπει να είναι σε θέση κατά πάντα χρόνο» να την καταβάλει (παράγραφος 1). Εννοείται ότι η παροχή εγγύησης ή άλλης ασφάλειας στους πιστωτές από εταίρους ή τρίτους κατά τις κοινές διατάξεις δεν αποκλείεται. Η αξία των εγγυητικών εισφορών καθορίζεται στο καταστατικό και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 75% του ποσού για το οποίο ο εταίρος έχει αναλάβει ευθύνη καταβολής (παράγραφος 2). Έτσι, επί παραδείγματι, αν συμφωνείται ανάληψη ευθύνης για 100.000 €, η αξία της εισφοράς, η οποία θα αποτελέσει και τη βάση προσδιορισμού των εταιρικών μεριδίων που θα λάβει ο παρέχων την εισφορά, θα ορίζεται από τους εταίρους, δεν θα μπορεί όμως να υπερβαίνει τις 75.000 €. Ο θεσμός των εγγυητικών εισφορών λειτουργεί ως εναλλακτικός μηχανισμός προστασίας των εταιρικών δανειστών, στο μέτρο που οι τελευταίοι δύνανται να στραφούν άμεσα και πρωτογενώς κατά του εταίρου. Η ευθύνη επομένως του εταίρου με εγγυητική εισφορά – παρά τον όρο που χρησιμοποιείται – είναι ευθύνη πρωτοφειλέτη και όχι εγγυητή. Επομένως, ο εταίρος με εγγυητική εισφορά που ενάγεται από δανειστή θα μπορεί να προβάλει τις ενστάσεις που θεμελιώνονται στο πρόσωπό του καθώς και τις ενστάσεις που έχει κατά του δανειστή η ίδια η εταιρία, όχι όμως και άλλες, όπως π.χ. τις ενστάσεις που θα είχε ένας εγγυητής όπως την ένσταση διζήσεως (παράγραφος 3). Επιπλέον, ο εταίρος με εγγυητική εισφορά που ικανοποίησε εταιρικό δανειστή δεν έχει δικαίωμα αναγωγής κατά της εταιρίας (παράγραφος 5). Η μη καταβολή στους τρίτους του ποσού των εγγυητικών εισφορών αποτελεί διαφορά μεταξύ εταίρου και τρίτων και η εταιρία δεν παρεμβαίνει. Σε περίπτωση πτώχευσης του εταίρου που έχει παράσχει εγγυητική εισφορά, οι πιστωτές της εταιρίας θα μπορούν να αναγγελθούν στην πτώχευση και να καταταγούν όλοι μαζί *pro rata* με μέγιστο ποσό ικανοποίησης το ποσό της εισφοράς (παράγραφος 4). Επομένως, οι πιστωτές της εταιρίας ως

σύνολο (υποομάδα στην πτώχευση του εταίρου εντός της ομάδας των ανέγγυων πιστωτών) λαμβάνουν ό,τι πτωχευτικό μέρος θα λάμβανε ένας κοινός πτωχευτικός πιστωτής του εταίρου, του οποίου η αξίωση θα ήταν ίση με το άθροισμα των αξιώσεών τους ή με το ορισμένο στο καταστατικό ποσό της ευθύνης του (όποιο από τα δύο είναι μικρότερο). Για την κατανομή αυτού του αθροιστικού μερίσματος λαμβάνονται υπόψη μεταξύ των πιστωτών της εταιρίας (και όχι έναντι των ατομικών πιστωτών του εταίρου) τα προβλεπόμενα στο άρθρο 154 του Πτωχευτικού Κώδικα προνόμια που αυτοί (ενδεχομένως) έχουν καταρχήν έναντι της εταιρίας. Επιπλέον, αντίστοιχα προς τα διαλαμβανόμενα στην παράγραφο 4 του προηγούμενου άρθρου, γίνεται πρόβλεψη για τις περιπτώσεις ακύρωσης μεριδίων εγγυητικών εισφορών λόγω εξόδου ή αποκλεισμού του εταίρου ή αναγκαστικής εκποίησης των μεριδίων του. Σε αυτήν την περίπτωση, ο εταίρος με εγγυητική εισφορά που δεν έχει καταβάλει πλήρως το ποσό της ευθύνης του που απορρέει από αυτήν, συνεχίζει να ευθύνεται έναντι των εταιρικών δανειστών επί μία τριετία για τα χρέη που γεννήθηκαν πριν την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. των γεγονότων που σηματοδότησαν το τέλος της ιδιότητάς του ως εταίρου. Σκοπείται έτσι η προστασία των εταιρικών δανειστών που συναλλάχτηκαν με την εταιρία αποβλέποντας στην εγγυητική εισφορά του αποχωρούντος εταίρου. Τέλος, η παράγραφος 7, αναγνωρίζοντας τη σημασία που αναμένεται να έχει η ύπαρξη και η ταυτότητα των εταίρων με εγγυητικές εισφορές για τη συναλλακτική ζωή της εταιρίας, υποχρεώνει το διαχειριστή να μεριμνά ώστε το ΓΕΜΗ και η ιστοσελίδα της εταιρίας να εμφανίζουν κατά πάντα χρόνο το ύψος και τη σύνθεση των εγγυητικών εισφορών. Θα πρέπει δηλαδή να φροντίζει να επικαιροποιεί το σχετικό πίνακα μετά από κάθε μεταβολή (π.χ. ανάληψη νέας εγγυητικής εισφοράς, εξαγορά της σύμφωνα με το άρθρο 82, καταβολή εταιρικού χρέους από εταίρο με εγγυητική εισφορά, κλπ.). Σημειώνεται ότι ως «μεταβολή» κατά την παράγραφο 7 νοείται και η καταβολή χρέους της εταιρίας εκ μέρους του εταίρου με εγγυητική εισφορά.

ΑΡΘΡΟ 80 – ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Το άρθρο 80 ορίζει ότι ο τρόπος λογιστικής παρακολούθησης των εξωκεφαλαιακών και εγγυητικών εισφορών θα καθορισθεί με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Εννοείται ότι για τις κεφαλαιακές εισφορές ακολουθούνται οι προβλέψεις του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου.

ΑΡΘΡΟ 81 – ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Το άρθρο 81 διατυπώνει το γνωστό κανόνα ότι δεν είναι επιτρεπτή η επιστροφή των εισφορών πριν από τη λύση της εταιρίας. Ειδικά η επιστροφή των κεφαλαιακών εισφορών

επιτρέπεται αποκλειστικά και μόνο με τη διαδικασία της μείωσης κεφαλαίου, ενώ των λοιπών εισφορών απαγορεύεται. Η «επιστροφή» των λοιπών εισφορών έχει το νόημα ότι δεν χωρεί ούτε παροχή αμοιβής για τις παρεχόμενες υπηρεσίες, ούτε κάλυψη για την περίπτωση καταβολής χρέους της εταιρίας, ενώ δεν είναι επιτρεπτή ούτε η απαλλαγή από τις υποχρεώσεις που οι εταίροι ανέλαβαν.

ΑΡΘΡΟ 82 – ΕΞΑΓΟΡΑ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΠΟ ΕΞΩΚΕΦΑΛΙΑΚΕΣ Ή ΕΓΓΥΗΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Αν και, σύμφωνα με το άρθρο 81, η επιστροφή των εξωκεφαλαικών και εγγυητικών εισφορών δεν είναι δυνατή, επιτρέπεται η εξαγορά των υποχρεώσεων που πηγάζουν από αυτές κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 82, ως δικλείδα απεμπλοκής των εταίρων από μια υποχρέωση που ανέλαβαν αλλά δεν μπορούν να τηρούν στο διηνεκές. Η εξαγορά των υποχρεώσεων καθίσταται δυνατή με τη μετατροπή των εν λόγω μεριδίων σε μερίδια κεφαλαιακής εισφοράς και την καταβολή από τον εταίρο στην εταιρία, για μεν την εξωκεφαλαϊκή εισφορά, ποσού ίσο με την αξία της εισφοράς του, όπως ορίσθηκε στο καταστατικό, για δε την εγγυητική εισφορά, του πλήρους ποσού της ευθύνης του (άρα όχι απλώς του 75%, στο οποίο μπορεί να έχει αποτιμηθεί η εισφορά αυτή). Σε περίπτωση που οι υποχρεώσεις αυτές έχουν εν μέρει εκπληρωθεί, το καταβλητέο ποσό ορίζεται από την εταιρία αναλογικά. Λόγω της έκδοσης νέων μεριδίων κεφαλαιακών εισφορών, η εξαγορά κατά το παρόν άρθρο συνιστά αύξηση κεφαλαίου κατά το καταβλητέο ποσό και διενεργείται από το διαχειριστή, χωρίς να υπάρχει δικαίωμα προτίμησης των λοιπών εταίρων. Σε περίπτωση αμφισβήτησης του καταβλητέου ποσού ή αν η εταιρία δεν προβαίνει σε προσδιορισμό του ποσού, το δικαστήριο κρίνει μετά από αίτημα του εταίρου, σύμφωνα με το άρθρο 371 ΑΚ. Εάν το δικαίωμα εξαγοράς ασκηθεί άκαιρα και χωρίς σπουδαίο λόγο που να δικαιολογεί την εξαγορά, δεν αποκλείεται να γεννάται ευθύνη του εξαγοράζοντος εταίρου για τυχόν ζημία που προκαλεί στην εταιρία, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 387 ΑΚ, λαμβανομένου δε υπόψη και του άρθρου 281 ΑΚ. Τέλος, περιορισμός τίθεται για την εξαγορά υποχρεώσεων από εγγυητικές εισφορές όταν ο εταίρος έχει ήδη εναχθεί από δανειστή της εταιρίας για καταβολή εταιρικού χρέους. Περαιτέρω χρονικοί περιορισμοί για την εξαγορά υποχρεώσεων από εγγυητικές εισφορές δύνανται να τεθούν από το καταστατικό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ

ΆΛΛΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΑΡΘΡΟ 83 – ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ

Το άρθρο 83 θέτει την αρχή της ελεύθερης μεταβίβασης των μεριδίων, εν ζωή ή αιτία θανάτου, ως απόρροια του κεφαλαιουχικού χαρακτήρα της ΙΚΕ. Περιορισμοί τίθενται από το νόμο σε περίπτωση μη ολοσχερώς καταβεβλημένης εξωκεφαλαιακής ή εγγυητικής εισφοράς. Στις περιπτώσεις αυτές η μεταβίβαση είναι δυνατή μόνο αν προηγηθεί η διαδικασία εξαγοράς του άρθρου 82.

ΑΡΘΡΟ 84 – ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΕΝ ΖΩΗ

Με το άρθρο 84 ρυθμίζεται η μεταβίβαση μεριδίων εν ζωή. Η μεταβίβαση γίνεται εγγράφως, με ιδιωτικό έγγραφο, και παράγει αποτελέσματα έναντι της εταιρίας και των εταίρων από την κοινοποίηση σε αυτήν της μεταβίβασης, η οποία μπορεί να γίνει και με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Η μεταβίβαση καταχωρείται στο βιβλίο εταίρων, από την καταχώρισή της δε παράγει αποτελέσματα και έναντι των τρίτων. Με το καταστατικό μπορούν να εισάγονται περιορισμοί ή ακόμα και να αποκλείεται η μεταβίβαση εν ζωή, καθώς και να προβλέπεται δικαίωμα προτίμησης των λοιπών εταίρων ή άλλες δυνατότητες.

ΑΡΘΡΟ 85 – ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΑΙΤΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥ

Με το άρθρο 85 ρυθμίζεται η μεταβίβαση μεριδίων αιτία θανάτου. Μετά τον έλεγχο του κληρονομικού δικαιώματος (π.χ. με προσκόμιση διαθήκης ή κληρονομητηρίου), ο διαχειριστής ενημερώνει το βιβλίο εταίρων για την αλλαγή στο πρόσωπο του δικαιούχου των μεριδίων (παράγραφος 1). Όπως και στην περίπτωση μεταβίβασης εν ζωή, το καταστατικό μπορεί να προβλέψει την εξαγορά των μεριδίων από πρόσωπο που θα υποδείξει, εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, η εταιρία ή το δικαίωμα προτίμησης των εταίρων στην εξαγορά (παράγραφος 2). Σε σχέση με τις εξωκεφαλαιακές και τις εγγυητικές εισφορές, το σχέδιο νόμου εκκινεί από τη σκέψη ότι οι κληρονόμοι μπορεί να είναι σε θέση να εκτελέσουν τις υποχρεώσεις που συνδέονται με τις εισφορές αυτές, και μάλιστα όχι μόνο τις εγγυητικές, αλλά και τις εξωκεφαλαιακές. Πράγματι, μπορεί να είναι δυνατή η συνέχιση υπηρεσιών προς την εταιρία από τους κληρονόμους, ή έστω ένα εξ αυτών. Συνεπώς αν δεν ορίζεται τίποτε άλλο, ο κληρονόμος θα υπεισέλθει στη θέση του αποβιώσαντος εταίρου και θα έχει τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες που απορρέουν από τα μερίδια που κληρονόμησε. Για περιπτώσεις όμως που οι υπηρεσίες συνδέονται με το πρόσωπο του εταίρου (π.χ. υπηρεσίες παροχής εξιδιασμένων συμβουλών) ή για το ενδεχόμενο αποδοχής της κληρονομίας με το ευεργέτημα της απογραφής (οπότε η αξία της εγγυητικής εισφοράς κινδυνεύει να απομειωθεί), σκόπιμη θα είναι καταστατική πρόβλεψη

εξαγοράς κατά την παράγραφο 2, οπότε η εταιρία θα μπορεί να αντικαταστήσει τον αποβιώσαντα εταίρο με άλλο πρόσωπο, που θα μπορεί να παράσχει τις αναγκαίες υπηρεσίες ή να ευθύνεται για χρέη της εταιρίας. Σε κάθε περίπτωση ισχύει αυτοτελώς και η ρύθμιση της παραγράφου 2 του άρθρου 92.

ΑΡΘΡΟ 86 – ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗΣ

Το άρθρο 86 δίνει τη δυνατότητα σύναψης συμφωνίας των εταίρων, μεταξύ τους ή με τρίτους, για την παροχή δικαιώματος προαίρεσης αγοράς (call option) ή πώλησης μεριδίων (put option). Στο παραπάνω πλαίσιο νόμιμες θα είναι και ρήτρες υποχρέωσης (drag along) ή δικαιώματος (tag along) της μειοψηφίας να πωλήσει μαζί με την πλειοψηφία.

ΑΡΘΡΟ 87 – ΙΔΙΑ ΜΕΡΙΔΙΑ

Με το εν λόγω άρθρο ορίζεται ότι η ΙΚΕ δεν μπορεί, σε καμία περίπτωση, να αποκτήσει ίδια μερίδια, άμεσα ή έμμεσα, και γίνεται ειδική πρόβλεψη για την περίπτωση που ΙΚΕ απορροφά άλλη εταιρία, η οποία κατέχει μερίδιά της. Πρέπει να σημειωθεί ότι η παρά το μη επιτρεπτό απόκτηση μεριδίων από την εταιρία δεν είναι άκυρη, αλλά τα μερίδια ακυρώνονται αυτοδικαίως. Ο διαχειριστής οφείλει να καταχωρίσει στο ΓΕΜΗ την επελθούσα μείωση του αριθμού των εταιρικών μεριδίων καθώς και της μείωσης κεφαλαίου, αν πρόκειται περί μεριδίων που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακή εισφορά.

ΑΡΘΡΟ 88 – ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ

Το άρθρο 88 αναφέρεται στην κατάσχεση και αναγκαστική εκποίηση των εταιρικών μεριδίων. Η υπεγγυότητα των μεριδίων για τα ατομικά χρέη του εταίρου υπάρχει ακόμη και αν η μεταβίβαση υπόκειται σε περιορισμούς κατά το άρθρο 84 παρ. 2. Η εκποίηση γίνεται με βάση την κατάσχεση ειδικών περιουσιακών στοιχείων (ΚΠολΔ 1022 επ.). Παρέχεται η δυνατότητα στην εταιρία και τους άλλους εταίρους να ζητήσουν την εξαγορά των μεριδίων αντί πλήρους τιμήματος, που προσδιορίζει το δικαστήριο. Σε περίπτωση αναγκαστικής εκποίησης μεριδίων που αντιστοιχούν σε εξωκεφαλαιακή ή εγγυητική εισφορά ισχύουν και οι διατάξεις των άρθρων 78 παρ. 4 και 79 παρ. 6. Σε περίπτωση πτώχευσης του εταίρου τα μερίδιά του αποτελούν μέρος της πτωχευτικής του περιουσίας και εκποιούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 146 του Πτωχευτικού Κώδικα. Η εταιρία όμως μπορεί να ζητήσει την εξαγορά των μεριδίων από εταίρους ή τρίτους. Η ρύθμιση αυτή θα πρέπει να ισχύσει αναλογικά και για περιπτώσεις εκποίησης των μεριδίων στο πλαίσιο άλλων συλλογικών διαδικασιών, όπως της διαδικασίας εξυγίανσης (άρθρα 99 επ. του Πτωχευτικού Κώδικα) ή του ν. 3869/2010 «Ρύθμιση των οφειλών

υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄130) για την υπερχρέωση φυσικών προσώπων. Στην περίπτωση πτώχευσης του εταίρου με εγγυητική εισφορά ισχύει και η διάταξη του άρθρου 79 παρ. 4.

ΑΡΘΡΟ 89 – ΕΙΣΟΔΟΣ ΝΕΟΥ ΕΤΑΙΡΟΥ – ΝΕΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΥΠΑΡΧΟΝΤΕΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ

Το άρθρο 89 ρυθμίζει την είσοδο νέου εταίρου ή την ανάληψη νέων εισφορών από υπάρχοντες εταίρους, με εξαίρεση τις περιπτώσεις αύξησης κεφαλαίου. Δεδομένου ότι σε αυτές τις περιπτώσεις επέρχεται αλλαγή στο ποσοστό συμμετοχής όλων των εταίρων, απαιτείται ομόφωνη απόφαση αυτών. Εάν η απόφαση δεν μπορεί να ληφθεί λόγω αντιρρήσεων εταίρου ή εταίρων, των οποίων μειώνονται τα ποσοστά, το δικαστήριο μπορεί, μετά από αίτηση της εταιρίας, να επιτρέψει την είσοδο του εταίρου, αν συντρέχει σπουδαίος λόγος, που επιβάλλεται από το συμφέρον της εταιρίας. Θα πρόκειται για υποκατάσταση της ψήφου του εταίρου (πρβλ. όμοια ρύθμιση εις άρθρο 106γ ΠτΚ, όπως προστέθηκε με το ν. 4013/2011).

ΑΡΘΡΟ 90 - ΑΥΞΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Στο άρθρο αυτό περιέχονται οι διατάξεις για την αύξηση κεφαλαίου. Η αύξηση κεφαλαίου συντελείται με νέες εισφορές και γίνεται με την έκδοση νέων μεριδίων κεφαλαιακών εισφορών (παράγραφος 1). Εφόσον η αύξηση δεν συντελείται με εισφορά σε είδος, δικαίωμα προτίμησης στην ανάληψη των νέων μεριδίων έχουν, καταρχήν, όλοι οι εταίροι κατά το λόγο συμμετοχής τους στην εταιρία. Συνεπώς, μπορούν να συμμετέχουν στην αύξηση και εταίροι οι οποίοι κατείχαν μέχρι τότε μερίδια μόνο εξωκεφαλαιακής ή εγγυητικής εισφοράς. Είναι ωστόσο δυνατός, με καταστατική πρόβλεψη, ο περιορισμός του δικαιώματος προτίμησης μόνο στους εταίρους με κεφαλαιακές εισφορές. Κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης είναι δυνατή με απόφαση των εταίρων που λαμβάνεται με ποσοστό 2/3 του συνολικού αριθμού των μεριδίων. Υποκατάσταση της ψήφου με δικαστική απόφαση κατά το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 89 χωρεί και σε αυτήν την περίπτωση. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τη ρύθμιση της παραγράφου 4 του άρθρου 77, το νέο κεφάλαιο οφείλει να καταβληθεί ολοσχερώς και η καταβολή του διαπιστώνεται με πράξη του διαχειριστή που δημοσιεύεται στο Γ.Ε.ΜΗ. Σε περίπτωση μη ολοσχερούς καταβολής, ο διαχειριστής προβαίνει με πράξη του σε αντίστοιχη μείωση του κεφαλαίου και ακύρωση των σχετικών μεριδίων. Τέλος, δίδεται η δυνατότητα καταστατικής πρόβλεψης «αυτόματης» αύξησης κεφαλαίου (παράγραφος 3, «εγκεκριμένο κεφάλαιο») που επιτρέπει τον προγραμματισμό της εταιρίας και μπορεί επίσης να υποκαταστήσει τη μη προβλεπόμενη τμηματική καταβολή του κεφαλαίου.

ΑΡΘΡΟ 91 – ΜΕΙΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Με το άρθρο 91 ρυθμίζεται η μείωση κεφαλαίου. Η μείωση κεφαλαίου αποφασίζεται από τους εταίρους με αυξημένη πλειοψηφία, επειδή όμως μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αποβολή εταίρου με απόφαση μιας πλειοψηφίας εταίρων με εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές, παρέχεται στο καταστατικό η δυνατότητα να εξαρτά την απόφαση από τη συναίνεση των εταίρων με κεφαλαιουχικές εισφορές ή από πλειοψηφική απόφαση τούτων. Η μείωση κεφαλαίου γίνεται με ακύρωση μεριδίων που εκπροσωπούν κεφαλαιακές εισφορές και με τήρηση της αρχής της ισότητας μεταξύ των εταίρων με τέτοια μερίδια (παράγραφος 1). Για τη διατήρηση του κεφαλαιουχικού χαρακτήρα της ΙΚΕ δεν επιτρέπεται η μείωση να οδηγήσει σε μηδενισμό του κεφαλαίου μέσω της ακύρωσης όλων των μεριδίων που εκπροσωπούν κεφαλαιακές εισφορές (βλ. και άρθρο 77 παρ. 5). Το τυχόν αποδεδειγμένο ενεργητικό μπορεί να αποδοθεί στους εταίρους με μερίδια που αντιστοιχούν σε κεφαλαιουχικές εισφορές ανάλογα με τον αριθμό των εταιρικών μεριδίων που κατέχουν και μόνο αν οι εταιρικοί δανειστές δεν προβάλουν αντιρρήσεις. Επί των αντιρρήσεων των δανειστών αποφαινεται το δικαστήριο.

ΑΡΘΡΟ 92 – ΕΞΟΔΟΣ ΕΤΑΙΡΟΥ

Στο εν λόγω άρθρο περιέχονται διατάξεις για την έξοδο του εταίρου (πρβλ. άρθρο 33 ν. 3190/1955). Κατ' αρχάς, αναγνωρίζεται η δυνατότητα κάθε εταίρου να εξέλθει της εταιρίας για σπουδαίο λόγο με απόφαση του δικαστηρίου που εκδίδεται μετά από αίτησή του (παράγραφος 1). Περαιτέρω το καταστατικό δύναται να διαμορφώνει το δικαίωμα των εταίρων να εξέλθουν της εταιρίας υπό ορισμένες προϋποθέσεις, καθώς επίσης και να προβλέπει έξοδο του εταίρου με εξωκεφαλαιακή εισφορά με δήλωση της εταιρίας, αν αυτός ο εταίρος έχει περιέλθει σε αδυναμία εκπλήρωσης της παροχής του. Σε κάθε περίπτωση, ο εξερχόμενος εταίρος δικαιούται να λάβει την αξία των μεριδίων του, ενώ επιφυλάσσεται η ενδεχόμενη αξίωση της εταιρίας για αποζημίωση κατά το άρθρο 78 παράγραφος 4. Καταστατική πρόβλεψη για εξαγορά των μεριδίων του απερχόμενου εταίρου από πρόσωπο που θα υποδεικνύεται από την εταιρία ή για δικαίωμα προτίμησης των λοιπών εταίρων είναι επίσης δυνατή. Η έξοδος εταίρου συνοδεύεται από ακύρωση των μεριδίων του ενώ η πρόβλεψη επακόλουθης μείωσης του κεφαλαίου «αν συντρέχει περίπτωση» αναφέρεται στην περίπτωση όπου αποκλείεται εταίρος με κεφαλαιουχικές εισφορές.

ΑΡΘΡΟ 93 – ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΕΤΑΙΡΟΥ

Αποκλεισμός εταίρου από την ΙΚΕ είναι δυνατός, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, για σπουδαίο λόγο (πρβλ. άρθρα 771 ΑΚ και 33 ν. 3190/1955). Η σχετική απόφαση λαμβάνεται

από το δικαστήριο, μετά από αίτηση κάθε διαχειριστή ή εταίρου, αν υπήρξε περί αυτού απόφαση των εταίρων που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των εταιρικών μεριδίων και με απόδοση στον αποκλειόμενο της αξίας των μεριδίων του. Λήψη ασφαλιστικών μέτρων, ώστε να ανασταλεί προσωρινά το δικαίωμα ψήφου του υπό αποκλεισμού μετόχου είναι δυνατή. Με την απόφαση που διατάσσει τον αποκλεισμό μπορεί να διατάσσεται από το δικαστήριο και η απόκτηση των μεριδίων του από πρόσωπα που υποδεικνύει η εταιρία, εφόσον υπάρχει σχετική καταστατική πρόβλεψη. Σε αντίθετη περίπτωση, η εταιρία συνεχίζεται μεταξύ των λοιπών εταίρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

ΑΡΘΡΟ 94 – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΩΝ

Στο άρθρο αυτό περιγράφονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των εταίρων. Ορίζεται καταρχάς ότι, ελλείψει αντίθετης καταστατικής πρόβλεψης, τα εταιρικά μερίδια παρέχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις, ανεξαρτήτως του είδους εισφοράς στην οποία αντιστοιχούν. Παροχή νέων δικαιωμάτων ή επιβολή νέων υποχρεώσεων μπορεί να γίνει μόνο με ομόφωνη απόφαση των εταίρων ή με τη συναίνεση του εταίρου τον οποίο αφορά η υποχρέωση. Εκτενώς αναλύεται το δικαίωμα πληροφόρησης των εταίρων γενικά (παράγραφος 2) καθώς και ειδικά, πριν από την συνέλευση, για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης (παράγραφος 3). Σε σχέση με το γενικό δικαίωμα πληροφόρησης της παραγράφου 2 προβλέπεται η δυνατότητα της εταιρίας να αρνηθεί την πληροφόρηση για συγκεκριμένους λόγους καθώς και η δυνατότητα να προσδιορισθεί χρονικά, με καταστατική πρόβλεψη, η άσκηση του σχετικού δικαιώματος, κατ' αναλογία με την σχετική πρόβλεψη του ν. 3190/1955, όπου το δικαίωμα μπορεί να ασκηθεί ανά τρίμηνο. Εννοείται ότι και χωρίς καταστατική πρόβλεψη που να περιορίζει το δικαίωμα, τα αιτήματα πληροφοριών θα ελέγχονται με τις παραμέτρους της ΑΚ 281. Τέλος, στην παράγραφο 4 θεσπίζεται το δικαίωμα εταίρων με ποσοστό τουλάχιστον 1/10 των μεριδίων να απευθύνονται στο δικαστήριο για τον ορισμό ανεξάρτητου ελεγκτή για την διερεύνηση παραβάσεων του νόμου ή του καταστατικού εφόσον περί αυτού υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες.

ΑΡΘΡΟ 95 – ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΜΕ ΕΤΑΙΡΟΥΣ Ή ΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ

Στο άρθρο 95 καθορίζονται οι προϋποθέσεις και οι διατυπώσεις για τη σύναψη συμβάσεων της εταιρίας με τους εταίρους ή τον διαχειριστή. Οι σχετικές συμβάσεις πρέπει, αφενός, να καταγράφονται στο βιβλίο και, αφετέρου, να ανακοινώνονται εντός μηνός στους

λοιπούς εταίρους με ευθύνη του διαχειριστή. Η καταγραφή στο βιβλίο αποτελεί προϋπόθεση του κύρους της σύμβασης, όταν η εταιρία είναι μονοπρόσωπη, με εξαίρεση τις τρέχουσες πράξεις. Παρέχεται επίσης η δυνατότητα, με καταστατική πρόβλεψη, όλες ή ορισμένες συμβάσεις να υποβάλλονται σε έγκριση των εταίρων, ενώ απαγορεύεται η εκτέλεση συμβάσεων που ματαιώνουν, εν όλω ή εν μέρει, την ικανοποίηση των λοιπών δανειστών της εταιρίας. Με τον όρο «λοιπών δανειστών» εννοούνται οι άλλοι, πλην των κατά την παράγραφο 1 συμβαλλόμενων, δανειστές. Επίσης ορίζεται ρητά ότι μπορεί να συμφωνηθεί η διαχείριση της περιουσίας της εταιρίας από εταίρους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ – ΕΛΕΓΧΟΣ

ΑΡΘΡΟ 96 – ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Στο άρθρο 96 ορίζεται το περιεχόμενο των ετησίων οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας σε συμφωνία με ό,τι προβλέπεται για τις κεφαλαιουχικές εταιρίες κατ' επιταγή της 4^{ης} Εταιρικής Οδηγίας 78/660/ΕΟΚ.

ΑΡΘΡΟ 97 - ΑΠΟΓΡΑΦΗ

Στο άρθρο αυτό θεσπίζεται η υποχρέωση του διαχειριστή για την σύνταξη απογραφής στο τέλος της χρήσης, που αποτελεί την βάση για την κατάρτιση των ετησίων οικονομικών καταστάσεων.

ΑΡΘΡΟ 98 – ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου ορίζεται ο τρόπος σύνταξης των ετησίων οικονομικών καταστάσεων κατ' εφαρμογή όσων προβλέπονται για τις Α.Ε. και Ε.Π.Ε. Επιπλέον, με την παράγραφο 2 ορίζεται ότι η δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων της ΙΚΕ πραγματοποιείται αποκλειστικά μέσω του Γ.Ε.ΜΗ. και της ιστοσελίδας της εταιρίας.

ΑΡΘΡΟ 99 - ΕΛΕΓΧΟΣ

Με το άρθρο 99 ορίζονται τα του ελέγχου των ετησίων οικονομικών καταστάσεων της ΙΚΕ, με παραπομπή σε όσα ισχύουν για τις Α.Ε., δηλαδή υποχρεωτικός έλεγχος από ορκωτούς ελεγκτές μόνο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η ΙΚΕ υπερβαίνει τα κριτήρια της παραγράφου 6

του άρθρου 42^α κ.ν. 2190/1920. Οι ελεγκτές ορίζονται από τους εταίρους και ο διορισμός τους καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ.

ΑΡΘΡΟ 100 – ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ

Το άρθρο 100 αφορά την έγκριση των ετησίων οικονομικών καταστάσεων και τη διανομή κερδών στους εταίρους. Αναγκαίως, ελλείπει ελάχιστου κεφαλαίου, μηχανισμός προστασίας των πιστωτών είναι η καθιέρωση, με την παράγραφο 2, τακτικού αποθεματικού, υπολογιζόμενου ως ποσοστού επί των κερδών, όπως προβλέπεται αντίστοιχα στην § 5a III GmbHG για γερμανική Unternehmergeellschaft (εκεί 1/4 του κέρδους της χρήσης). Η διανομή κερδών στους εταίρους έπεται της δημιουργίας αποθεματικού και μπορεί να διαμορφωθεί με καταστατική πρόβλεψη (παράγραφοι 3 και 4). Κέρδη που διανεμήθηκαν κατά παράβαση των διατάξεων του νόμου οφείλουν να επιστραφούν στην εταιρία και αυτό ανεξάρτητα από την καλή ή κακή πίστη των εταίρων ως προς το σύννομο της διανομής, αφού αντικειμενικός στόχος είναι η αποκατάσταση της φερεγγυότητας της εταιρίας. Η δε αξίωση επιστροφής μπορεί να ασκηθεί και πλαγιαστικά εκ μέρους των εταιρικών πιστωτών (παράγραφος 5). Προς αποφυγή καταστρατήγησης της παραπάνω απαγόρευσης, π.χ. μέσω δυσανάλογων αμοιβών που μειώνουν το λογιστικό κέρδος, η παράγραφος 6 επεκτείνει την υποχρέωση επιστροφής των κερδών και σε περιπτώσεις κεκρυμμένης καταβολής κερδών (π.χ. με υπερβολικές αμοιβές και ανταλλάγματα προς τους εταίρους στο πλαίσιο συμβάσεών τους με την εταιρία) ή έμμεσης επιστροφής εισφορών.

ΑΡΘΡΟ 101 – ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Στο άρθρο αυτό ορίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες η ΙΚΕ υποχρεούται στη σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, καθώς και ο τρόπος κατάρτισης αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

ΑΡΘΡΟ 102 – ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΑΠΕΙΛΟΥΜΕΝΗΣ ΑΔΥΝΑΜΙΑΣ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ

Το άρθρο 102 εισάγει την υποχρέωση του διαχειριστή, αν η εταιρία βρίσκεται σε κατάσταση επαπειλούμενης αδυναμίας εκπλήρωσης των οφειλών της, να συγκαλέσει τη συνέλευση των εταίρων προκειμένου αυτή να αποφασίσει τη λήψη των κατάλληλων μέτρων.

ΑΡΘΡΟ 103 – ΛΟΓΟΙ ΛΥΣΗΣ

Στο άρθρο 103 προσδιορίζονται οι λόγοι για τους οποίους μπορεί να λυθεί η ΙΚΕ. Εκτός από τους ρητά αναγραφόμενους λόγους λύσης, το νομοσχέδιο αναφέρεται και σε «άλλες περιπτώσεις που προβλέπει ο παρών νόμος ή το καταστατικό». Άλλες περιπτώσεις που προβλέπονται στο νόμο είναι η ακύρωση της εταιρίας με βάση το άρθρο 53, καθώς και το ενδεχόμενο δικαστικής λύσης αν η εταιρία βρεθεί χωρίς κεφαλαιουχικά μερίδια (άρθρο 77 § 5). Επισημαίνεται ότι ο νόμος δεν προβλέπει τη λύση της εταιρίας με καταγγελία ενός από τους εταίρους ούτε με δικαστική απόφαση για σπουδαίο λόγο, πλην της περίπτωσης της παραγράφου 5 του άρθρου 77 (ανυπαρξία μεριδίου κεφαλαιακής εισφοράς). Τέτοιες προβλέψεις μπορούν να περιληφθούν ωστόσο στο καταστατικό, κατ'εφαρμογήν της περίπτωσης (δ) της παραγράφου 1. Η λύση της εταιρίας καταχωρίζεται στο ΓΕΜΗ. Ανάλογα με το λόγο λύσης, η καταχώριση έχει συστατικό ή δηλωτικό αποτέλεσμα: Κατά το άρθρο 15 παράγραφος 1 του ν. 3419/2005 συστατικό αποτέλεσμα έχει η λύση «μετά από απόφαση των εταίρων». Αν η εταιρία λυθεί διότι παρήλθε η διάρκειά της καταχώριση στο ΓΕΜΗ δεν απαιτείται, ενώ όταν πτωχεύσει χρειάζεται μεν η καταχώριση, είναι όμως απλώς δηλωτική, χωρίς εφαρμογή του άρθρου 15 § 3 ν. 3419/2005.

ΑΡΘΡΟ 104 – ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΗΣ

Στο άρθρο 104 περιγράφεται η διαδικασία εκκαθάρισης που ακολουθεί τη λύση της εταιρίας, εφόσον η λύση δεν οφείλεται στην κήρυξη πτώχευσης. Μέχρι να ολοκληρωθεί η εκκαθάριση η εταιρία εξακολουθεί να υπάρχει, ωστόσο, για λόγους πληροφόρησης των συναλλασσομένων, οφείλει να συμπεριλάβει στην επωνυμία της τις λέξεις «υπό εκκαθάριση». Η εξουσία των οργάνων της εταιρίας περιορίζεται και η εκκαθάριση, αν δεν έχει προβλεφθεί σχετικά στο καταστατικό ή αν δεν ελήφθη διαφορετική απόφαση από τους εταίρους, διενεργείται από τον διαχειριστή. Οι σχετικές διατάξεις για τον διαχειριστή εφαρμόζονται ανάλογα και για τον εκκαθαριστή.

ΑΡΘΡΟ 105 – ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ

Στο άρθρο 105 καθορίζονται οι υποχρεώσεις του εκκαθαριστή, καθώς και των εταίρων κατά το διάστημα που η εταιρία βρίσκεται σε εκκαθάριση. Ο εκκαθαριστής οφείλει να απογράψει την εταιρική περιουσία, να καταρτίσει τις οικονομικές καταστάσεις τέλους χρήσης και να προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες για τη ρευστοποίηση της εταιρικής περιουσίας, την εξόφληση των χρεών και την είσπραξη των απαιτήσεων. Οι εταίροι με εξωκεφαλαιακές εισφορές συνεχίζουν κατά το στάδιο αυτό να παρέχουν τις υπηρεσίες τους, στο μέτρο που αυτό είναι

απαραίτητο για τη διεκπεραίωση των εργασιών της εκκαθάρισης. Ορίζεται ρητά ότι οι εταίροι με εγγυητικές εισφορές συνεχίζουν να είναι υπόχρεοι για τρία χρόνια μετά τη λύση της εταιρίας για την καταβολή των χρεών αυτής. Μια άλλη δυνατότητα είναι ο εταίρος να εξαγοράσει τις σχετικές υποχρεώσεις του πριν από τη μετατροπή σύμφωνα με το άρθρο 82, ώστε τη στιγμή της μετατροπής να υπάρχουν μόνο μερίδια κεφαλαιουχικών εισφορών. Για την επιτάχυνση της διαδικασίας το άρθρο 49 παράγραφος 6 του κ.ν.2190/20 εφαρμόζεται αναλόγως στην εκκαθάριση της ΙΚΕ. Μετά το πέρας της εκκαθάρισης και την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων λήξης της εκκαθάρισης ο εκκαθαριστής διανέμει στους εταίρους το προϊόν αυτής κατ' αναλογία των μεριδίων τους, εκτός εάν το καταστατικό έχει προβλέψει προτίμηση των εταίρων με μερίδια που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές. Αυτούσια διανομή της περιουσίας της εταιρίας είναι επίσης δυνατή εφόσον υπάρχει συμφωνία όλων των εταίρων. Τέλος, δίδεται η δυνατότητα αναβίωσης της εταιρίας με ομόφωνη απόφαση των εταίρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ - ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ

Στα άρθρα 106-115 περιέχονται ρυθμίσεις για τους εταιρικούς μετασχηματισμούς της ΙΚΕ. Ρυθμίζονται ζητήματα μετατροπής και συγχώνευσης, όχι όμως και διάσπασης, αφού λόγω του αναμενόμενου μικρού μεγέθους της ΙΚΕ δεν κρίθηκε απαραίτητη η ρύθμιση του θεσμού αυτού (δεν υπάρχει ούτε στις επε).

ΑΡΘΡΟ 106 – ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΣΕ ΑΛΛΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΜΟΡΦΗ

Το άρθρο αυτό ρυθμίζει κατά τρόπο ενιαίο τη μετατροπή μιας ΙΚΕ σε εταιρία άλλης μορφής. Προς τούτο διαγράφονται δύο στάδια: Αφενός μεν ορίζεται ότι η απόφαση για τη μετατροπή λαμβάνεται με αυξημένη πλειοψηφία. Όμως αν εταίρος πρόκειται να ευθύνεται για τα χρέη της εταιρίας (π.χ. ως ομόρρυθμος εταίρος) απαιτείται να συναινέσει στη μετατροπή. Σε ένα δεύτερο στάδιο η μετατροπή υλοποιείται με βάση τις διατάξεις για την σύσταση της νέας εταιρικής μορφής. Έτσι π.χ. αν ΙΚΕ πρόκειται να μετατραπεί σε ανώνυμη εταιρία, η μεν απόφαση περί μετατροπής θα ληφθεί με αυξημένη πλειοψηφία των 2/3 των εταιρικών μεριδίων, στη συνέχεια δε θα πρέπει να καταρτισθεί συμβολαιογραφικό έγγραφο που θα περιέχει το καταστατικό της ανώνυμης εταιρίας, ενώ θα πρέπει να έχει προηγηθεί εκτίμηση του ενεργητικού και του παθητικού με βάση το άρθρο 9 κ.ν. 2190/1920. Εννοείται ότι δεν απαιτείται να γίνουν δύο ενέργειες (απόφαση των εταίρων – κατάρτιση του συμβολαιογραφικού εγγράφου), αλλά θα

είναι δυνατή η ολοκλήρωση της διαδικασίας σε ένα βήμα (ενώπιον του συμβολαιογράφου). Κατά τα λοιπά επέρχονται τα συνήθη αποτελέσματα της μετατροπής: Η εταιρία συνεχίζεται χωρίς διακοπή της νομικής προσωπικότητας. Υπάρχουν όμως ειδικές ρυθμίσεις για την περίπτωση που στην εκ μετατροπής ΙΚΕ υπήρχαν εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές. Λόγω του ότι το δίκαιο της ανώνυμης εταιρίας και το δίκαιο της ΕΠΕ δεν προβλέπουν θεσμό αντίστοιχο με τις εισφορές αυτές, είναι ανάγκη να ρυθμισθούν οι σχετικές υποχρεώσεις. Οι μεν εξωκεφαλαιακές εισφορές πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο συμβατικού διακανονισμού των εταίρων που έχουν μερίδια τέτοιων εισφορών και της εταιρίας και να γίνει σχετική μνεία στην απόφαση μετατροπής. Οι δε εταίροι με εγγυητικές εισφορές θα ευθύνονται και μετά τη μετατροπή και για 3 έτη για τα χρέη της εταιρίας που γεννήθηκαν μέχρι την καταχώριση της μετατροπής στο ΓΕΜΗ.

ΑΡΘΡΟ 107 – ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΑΛΛΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΜΟΡΦΗΣ ΣΕ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Το άρθρο 107 περιγράφει με ενιαίο τρόπο τη διαδικασία μετατροπής υφιστάμενης εταιρίας άλλης μορφής σε ΙΚΕ. Προκειμένου να ληφθεί η σχετική απόφαση, απαιτείται να ακολουθηθούν όσα προβλέπονται για την λύση της προς μετατροπή εταιρίας. Έτσι π.χ. για τη μετατροπή ΕΠΕ σε ΙΚΕ θα πρέπει να ληφθεί απόφαση από τη συνέλευση των εταίρων με την πλειοψηφία του άρθρου 44 § 1 ν. 3190/1955. Αν όμως από την μετατροπή ορισμένοι εταίροι πρόκειται να αναλάβουν υποχρεώσεις από εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές, θα πρέπει να συμφωνούν. Για την υλοποίηση της μετατροπής θα πρέπει να ακολουθείται η διαδικασία ίδρυσης της ΙΚΕ (άρθρο 51). Ορίζεται ρητά ότι η νομική προσωπικότητα συνεχίζεται με την εταιρική μορφή της ΙΚΕ. Τα αποτελέσματα της μετατροπής δεν επέρχονται αμέσως με την καταχώρισή της στο ΓΕΜΗ, αλλά εξαρτώνται από την έκβαση της διαδικασίας προστασίας των δανειστών, που εισάγεται με την § 3. Επειδή δηλ. οι δανειστές μπορεί να θεωρούν ότι βλάπτονται από τη μετατροπή (π.χ. δεν θα έχουν πλέον την ασφάλεια ενός υψηλού κεφαλαίου, που είχε η μετατρεπόμενη εταιρία, ή της προσωπικής και απεριόριστης ευθύνης των ομόρρυθμων εταίρων, αν μετατρέπεται ο.ε. σε α.ε.), ο νόμος τους επιτρέπει να προβάλουν αντιρρήσεις στη μετατροπή εντός ενός μηνός από την καταχώρισή της στο ΓΕΜΗ. Και αν μεν δεν προβληθούν αντιρρήσεις, η εταιρία προβαίνει σε σχετική καταχώριση στο ΓΕΜΗ, και από τότε θεωρείται ότι η μετατροπή έχει λάβει χώρα. Αν όμως προβληθούν αντιρρήσεις, το ζήτημα φέρεται στο δικαστήριο, το οποίο κρίνει αν οι αντιρρήσεις είναι δικαιολογημένες. Στην περίπτωση αυτή, η μετατροπή συντελείται με την καταχώριση στο ΓΕΜΗ της απόφασης του δικαστηρίου που απορρίπτει τις αντιρρήσεις ή (αν ασκήθηκε ανακοπή ερημοδικίας κατά της

απόφασης) που απορρίπτει την ανακοπή. Η παράγραφος 5 διατυπώνεται κατά το πρότυπο του άρθρου 67 παράγραφος 2 κ.ν. 2190/1920, που αφορά μετατροπή ομόρρυθμης και ετερόρρυθμης εταιρίας σε ανώνυμη εταιρία.

ΑΡΘΡΟ 108 – ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

Το σχέδιο νόμου δεν επεκτείνεται σε ρύθμιση συγχωνεύσεων μεταξύ ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας και εταιρίας άλλης μορφής, καθώς κρίθηκε ότι το ζήτημα της συγχώνευσης μεταξύ εταιριών διαφορετικών μορφών θα πρέπει να ρυθμιστεί στο πλαίσιο μιας ευρύτερης ενιαίας νομοθεσίας μετασχηματισμού των εταιριών. Και με το υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο όμως είναι εφικτή μια τέτοια συγχώνευση, μέσω μετατροπής της μιας εταιρικής μορφής σε άλλη και της συγχώνευση πλέον των ομοειδών εταιριών. Επίσης το σχέδιο νόμου ρυθμίζει ενιαία τη συγχώνευση με απορρόφηση και εκείνη με δημιουργία νέας εταιρίας. Και στις δύο περιπτώσεις η νέα εταιρία ή η απορροφώσα καλείται «συγχωνεύουσα».

ΑΡΘΡΟ 109 – ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ

Στο άρθρο 109 ρυθμίζεται η διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί από τους διαχειριστές των ΙΚΕ που συμμετέχουν στην συγχώνευση. Ειδικότερα, πρέπει να καταρτίσουν σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης με το περιεχόμενο της παραγράφου 2, στην οποία θα πρέπει να ρυθμίζεται και η σχέση ανταλλαγής των μεριδίων ώστε να είναι δίκαιη και λογική. Στη συγχώνευση συμμετέχουν όλα τα μερίδια και ανταλλάσσονται υποχρεωτικά με μερίδια ίδιου είδους. Το σχέδιο συγχώνευσης θα πρέπει να καταχωρείται στο Γ.Ε.ΜΗ.

ΑΡΘΡΟ 110 – ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΣΤΩΝ

Στο άρθρο 110 θεσπίζονται οι απαραίτητες για την προστασία των εταιρικών δανειστών διατάξεις και η διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί ούτως ώστε, αφενός, να εκφραστούν οι τυχόν αντιρρήσεις των πιστωτών στη συγχώνευση και, αφετέρου, να επιτραπεί, παρά τις αντιρρήσεις, η συγχώνευση με δικαστική απόφαση, εφόσον συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις. Όπως διευκρινίζεται και στην παράγραφο 1 του άρθρου 112, η ολοκλήρωση της διαδικασίας του παρόντος άρθρου αποτελεί προϋπόθεση για την πραγματοποίηση της συγχώνευσης.

ΑΡΘΡΟ 111 – ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΣΥΓΧΩΝΕΥΟΜΕΝΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Το άρθρο 111 προβλέπει τον τρόπο εκτίμησης των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων εταιριών. Η εκτίμηση γίνεται σύμφωνα με τα οικεία άρθρα του κ.ν. 2190/20. Θεσπίζεται η δυνατότητα σύνταξης ενιαίας έκθεσης ή παράλειψης συνολικά της εκτίμησης, εφόσον συναινούν στο τελευταίο όλοι οι εταίροι των εταιριών που συμμετέχουν στην συγχώνευση.

ΑΡΘΡΟ 112 – ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ – ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ

Στο εν λόγω άρθρο διατυπώνονται οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες για την ολοκλήρωση της συγχώνευσης. Σε αντίθεση προς τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 που απαιτούν τόσο συμβολαιογραφικό έγγραφο όσο και απόφαση διοικητικής αρχής, για τη συγχώνευση ΙΚΕ αρκεί σχετική απόφαση των εταίρων και καταχώρισή της, για κάθε συμμετέχουσα εταιρία, στο Γ.Ε.ΜΗ. Προϋπόθεση για την λήψη των σχετικών αποφάσεων είναι να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία προστασίας των πιστωτών, κάτι που επιβεβαιώνεται με την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. υπεύθυνης δήλωσης των διαχειριστών των εταιριών. Τέλος, προβλέπεται διάστημα κατά το οποίο η εταιρία θέτει στην διάθεση κάθε εταίρου τα απαραίτητα στοιχεία που του είναι χρήσιμα για να διαμορφώσει άποψη για την προτεινόμενη συγχώνευση, σε περίπτωση που η σχετική απόφαση θα ληφθεί από την συνέλευση των εταίρων.

ΑΡΘΡΟ 113 – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ

Στο άρθρο 113 ορίζονται τα αποτελέσματα της συγχώνευσης, τα οποία παράγονται από την καταχώριση των αποφάσεων των εταίρων των συγχωνευόμενων εταιριών στο Γ.Ε.ΜΗ. Σε αντίθεση με το δίκαιο της α.ε. (άρθρο 74 § 1 κ.ν. 2190/1920) και της επε (άρθρο 55 ν. 3190/1955), δεν απαιτείται σύμβαση συγχώνευσης, όπως δεν απαιτείται κατά την οδηγία για τις συγχωνεύσεις (78/855/ΕΟΚ), την οδηγία για τις διασυνοριακές συγχωνεύσεις (2005/56/ΕΚ) και τον Κανονισμό για την ευρωπαϊκή εταιρία (ΕΚ/2157/2001). Συνεπώς, δεν θα απαιτείται ούτε συμβολαιογραφικό έγγραφο για τη συγχώνευση, ακόμη και αν μια ή περισσότερες από τις συγχωνευόμενες εταιρίες είναι ιδιοκτήτρια ακινήτου. Θα πρέπει όμως να γίνει σημείωση της συγχώνευσης στο βιβλίο μεταγραφών ή το κτηματολόγιο. Το ίδιο ισχύει και για τη δημοσιότητα στην οποία υποβάλλονται άλλα δικαιώματα. Επιπλέον, προκειμένου να μην υπάρξουν αμφισβητήσεις ορίζεται ρητά ότι οι διοικητικές άδειες που είχαν εκδοθεί υπέρ συγχωνευόμενης εταιρίας μεταβιβάζονται στη συγχωνεύουσα εταιρία.

ΑΡΘΡΟ 114 – ΑΚΥΡΩΣΙΑ ΚΑΙ ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ

Στο άρθρο 114 ρυθμίζονται θέματα ακυρωσίας και ακυρότητας της συγχώνευσης. Ειδικότερα, ακυρώσιμη είναι η συγχώνευση αν διαπιστώνονται παραβάσεις κατά τη λήψη απόφασης της συνέλευσης των εταίρων ή παραβιάζεται η ΑΚ 281, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 74 ή αν δεν τηρήθηκε η διαδικασία των άρθρων 109-112. Άκυρη είναι αν η συνέλευση αποφάσισε κατά παράβαση των διατάξεων του νόμου ή του καταστατικού (παράγραφος 2 του άρθρου 74) ή αν οι εταίροι αποφάσισαν εκτός συνέλευσης, χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 73 ή αντίθετα στο νόμο ή στο καταστατικό (παράγραφος 3 του άρθρου 74). Η διαδικασία κήρυξης ή αναγνώρισης της ακυρότητας ορίζεται στις παραγράφους 2 και 3 αντίστοιχα του άρθρου 114. Η σχετική δικαστική απόφαση καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ. Εφαρμογής τυγχάνει και η παράγραφος 4γ του άρθρου 11 του ν. 3419/2005 «Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) και Εκσυγχρονισμός της Επιμελητηριακής Νομοθεσίας» (ΦΕΚ Α' 297).

ΑΡΘΡΟ 115 – ΜΗ ΔΙΚΑΙΗ ΚΑΙ ΛΟΓΙΚΗ ΣΧΕΣΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ

Στο άρθρο 115, που μιμείται το άρθρο 77α κ.ν. 2190/1920, ορίζεται ρητά ότι η μη δίκαιη και λογική σχέση ανταλλαγής των μεριδίων δεν μπορεί να αποτελέσει λόγο ακύρωσης της συγχώνευσης αλλά μόνο λόγο για την επιδίωξη αποζημίωσης εκ μέρους του εταίρου ή των εταίρων που ζημιώθηκαν. Προβλέπεται δε αντιστροφή του βάρους απόδειξης καθώς το δίκαιο και λογικό χαρακτήρα της σχέσης ανταλλαγής καλείται να αποδείξει η συγχωνεύουσα εταιρία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ'

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΣΤΗ ΝΕΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΜΟΡΦΗ

ΑΡΘΡΟ 116 – ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΙΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Στο παρόν άρθρο θεσπίζονται οι απαραίτητες διατάξεις για την ενσωμάτωση της νέας εταιρικής μορφής στο ελληνικό δίκαιο. Έτσι, ορίζεται ότι οι διατάξεις που αφορούν γενικά τις κεφαλαιουχικές εταιρίες επεκτείνονται και στην ΙΚΕ εκτός αν συνάγεται κάτι διαφορετικό είτε από τον νόμο είτε από τη φύση της ΙΚΕ, διευκρινίζεται ότι όπου η νομοθεσία αναφέρεται σε ποσοστά κεφαλαίου, για την ΙΚΕ νοούνται τα ποσοστά επί του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων και όχι μόνο επί του κεφαλαίου, ενώ επιτρέπεται πλέον για τις περιπτώσεις όπου η νομοθεσία για την άσκηση δραστηριότητας απαιτεί την νομική μορφή της ΕΠΕ, οι σχετικές δραστηριότητες ή επαγγέλματα να ασκούνται και από ΙΚΕ. Τέλος, τροποποιούνται διατάξεις ειδικότερων νόμων. Οι παραπάνω διατάξεις δεν είναι εφικτό να έχουν το προσόν της πληρότητας. Με τελολογική και

συστηματική ερμηνεία θα είναι δυνατή η επέκταση και άλλων ρυθμίσεων στη νέα εταιρική μορφή.

ΑΡΘΡΟ 117 – ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΟ Ν. 3853/2010 ΚΑΙ

ΑΡΘΡΟ 118 – ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΟ ΓΕΜΗ

Με τις διατάξεις των άρθρων 117 και 118 πραγματοποιούνται οι απαραίτητες τροποποιήσεις και προσθήκες στα κείμενα των ν. 3853/2010 (ΦΕΚ Α' 90) και 3419/2005 (ΦΕΚ Α' 297), αντίστοιχα, κατά τρόπο ώστε να συμπεριληφθούν σε αυτά οι αναγκαίες προβλέψεις για την ΙΚΕ.

Πιο συγκεκριμένα, στο άρθρο 117 προβλέπεται η ένταξη της ΙΚΕ στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3853/2010, ώστε να πραγματοποιείται η σύσταση αυτής μέσω των Υπηρεσιών Μιας Στάσης, ενώ προσδιορίζεται η επέκταση της αρμοδιότητας των ήδη υφιστάμενων Υπηρεσιών Μιας Στάσης και επί συστάσεως ΙΚΕ.

Προς το σκοπό αυτό, προστίθεται στο ν. 3853/2010 άρθρο 5Α, στο οποίο περιγράφεται η διαδικασία ενώπιον της Υπηρεσίας Μιας Στάσης και τα απαιτούμενα για τη σύσταση της ΙΚΕ δικαιολογητικά, καθώς και η επιστροφή των καταβληθησομένων ποσών στην περίπτωση που η σύσταση ακυρωθεί. Επιπλέον, με τη διάταξη της παραγράφου 2 του προστιθέμενου άρθρου 5Α διευκρινίζεται η έκταση του ελέγχου που διενεργείται από την Υπηρεσία Μιας Στάσης κατά τη σύσταση της ΙΚΕ. Πρόκειται για έλεγχο πληρότητας και νομιμότητας των υποβαλλόμενων εγγράφων. Ειδικά όμως σε σχέση με τη νομιμότητα, προκύπτει από το κείμενο του νόμου ότι δεν θα ελέγχονται παρά εκείνα μόνο τα ελαττώματα που, αν τυχόν δεν εντοπισθούν, θα μπορούν στη συνέχεια να οδηγήσουν σε ακύρωση της εταιρίας σύμφωνα με το άρθρο 53 (περίπτωση (α) της παρ. 2 του νέου άρθρου 5Α). Εννοείται ότι και αυτά θα ελέγχονται μόνο στο μέτρο που προκύπτουν από τα ίδια τα υποβαλλόμενα στην ΥΜΣ έγγραφα. Έτσι π.χ. η Υπηρεσία Μιας Στάσης δεν θα ελέγχει (και δεν θα μπορεί να ελέγχει) άλλα στοιχεία, όπως π.χ. αν όλοι οι υπογράφωντες έχουν τεθεί υπό πλήρη στερητική δικαστική συμπαράσταση. Από την άλλη μεριά, παράνομος δεν θα είναι ο εταιρικός σκοπός για μόνο το λόγο ότι η εταιρία απαιτεί αδειοδότηση, διότι η άδεια θα μπορεί να ζητηθεί και να ληφθεί και μετά τη σύσταση (αυτό ρητά ορίζεται στο άρθρο 51). Σημειώνεται ότι το νέο άρθρο 5Α αποτελεί ειδική διάταξη όσον αφορά το διενεργούμενο, αποκλειστικά από την Υπηρεσία Μιας Στάσης, έλεγχο κατά τη σύσταση της ΙΚΕ, αποκλεισμένης της παράλληλης εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 3419/2005. Για το λόγο αυτό, στο άρθρο 118 τροποποιείται η παρ. 8 του άρθρου 7 του εν λόγω νόμου, ώστε να αποκλείεται και ρητά η σύσταση της ΙΚΕ από τον έλεγχο της αρμόδιας υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ.

Ωστόσο, η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 3419/2005 εφαρμόζεται για τις λοιπές καταχωρίσεις άλλων στοιχείων κατά τη διάρκεια ζωής της ΙΚΕ.

Τέλος, και κατά παρέκκλιση του άρθρου 9 του ν. 3853/2010, ορίζεται ρητά ότι κατά τη σύνταξη και υπογραφή συμβολαιογραφικών εγγράφων σύστασης ΙΚΕ ή τροποποιήσεων του καταστατικού της δεν απαιτείται παράσταση δικηγόρου, ανεξαρτήτως του ύψους του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου. Η ρύθμιση αυτή επιβάλλεται προκειμένου να ενισχυθεί η ευελιξία και το χαμηλό κόστος σύστασης της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας.

Περαιτέρω, δυνάμει του άρθρου 118 εντάσσεται ρητά η ΙΚΕ στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3419/2005, μέσω της προσθήκης της στη λίστα των υπόχρεων σε εγγραφή στο Γ.Ε.ΜΗ. προσώπων και περιγράφεται η έκταση του ελέγχου που διενεργεί η κατά περίπτωση αρμόδια Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ κατά την καταχώριση των πράξεων της ΙΚΕ στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο.

Τα έννομα αποτελέσματα των καταχωρίσεων των νομικών γεγονότων, δηλώσεων, εγγράφων και λοιπών στοιχείων της ΙΚΕ στο Γ.Ε.ΜΗ. επέρχονται από την ημέρα καταχώρισής τους σε αυτό, ενώ η απαραίτητη δημοσιότητα πραγματοποιείται από τη δημοσίευσή τους στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ., στον ειδικό υποκατάλογο που τιτλοφορείται «Δελτίο Εμπορικής Δημοσιότητας/Τεύχος Κεφαλαιουχικών Εταιριών» σε ειδικό τμήμα του οποίου δημοσιεύονται επίσης και οι πράξεις επικοινωνίας της εταιρείας με τους μετόχους της όπως προσκλήσεις, ανακοινώσεις κ.λπ. Η δημοσιότητα είναι συστατική ή δηλωτική κατά τις διακρίσεις του άρθρου 15 ν. 3419/2005.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄

ΠΟΙΝΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 119 – ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Με το παρόν άρθρο εισάγονται ελάχιστες ποινικές διατάξεις στο πρότυπο του άρθρου 60 του ν.3190/55. Πρόκειται για κυρώσεις που αφορούν την εταιρική διαφάνεια (άρθρα 47 και 79 παρ. 7), την τακτική τήρηση των πρακτικών (παρ. 1 του άρθρου 66), την αναπροσαρμογή του κεφαλαίου με πράξη του διαχειριστή, καθώς και ζητήματα οικονομικών καταστάσεων, καθώς έχουν επιπτώσεις στους τρίτους συναλλασσόμενους με την εταιρία. Εννοείται ότι οι παραβάσεις που έχουν σχέση με καταχωρίσεις στο Γ.Ε.ΜΗ. τιμωρούνται με τα διοικητικά πρόστιμα του ν. 3419/2005 (άρθρο 17).

ΑΡΘΡΟ 120 - ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΣΕ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ - ΕΝΑΡΞΗ ΣΥΣΤΑΣΗΣ Ι.Κ.Ε.

Με το εν λόγω άρθρο, το σχέδιο νόμου επιδιώκει την ενθάρρυνση των υφιστάμενων ΕΠΕ να μετατραπούν σε ΙΚΕ. Προς αυτό το σκοπό, προβλέπεται ότι η απόφαση μετατροπής μπορεί να ληφθεί, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του νόμου και του καταστατικού (δηλ. καταρχήν με πλειοψηφία $\frac{3}{4}$ κεφαλαίου και εταίρων), είτε με πλειοψηφία τουλάχιστον των δύο τρίτων του όλου αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν τα δύο τρίτα του όλου εταιρικού κεφαλαίου, είτε με πλειοψηφία τουλάχιστον των τριών τετάρτων του όλου εταιρικού κεφαλαίου. Εταιρίες άλλου τύπου πλην ΕΠΕ μπορούν να μετατραπούν σε ΙΚΕ κατά τη γενική διάταξη του άρθρου 107.

Επιπλέον ορίζεται ότι οι Υ.Μ.Σ. δεν θα δέχονται αιτήσεις για σύσταση Ι.Κ.Ε. παρά μόνο μετά την πάροδο προθεσμίας δύο μηνών, προκειμένου να δοθεί ο απαραίτητος χρόνος προσαρμογής του πληροφοριακού συστήματος του Γ.Ε.ΜΗ., ώστε να φιλοξενεί τα στοιχεία της νέας μορφής εταιρίας. . Εννοείται όμως ότι οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να προβαίνουν εν τω μεταξύ σε όλες τις προπαρασκευαστικές ενέργειες, περιλαμβανομένης της υπογραφής του εγγράφου σύστασης της εταιρίας, καθώς και σε προϊδρυτικές συναλλαγές κατά το άρθρο 53.